

LETO XXIV. Stev. 66

IZDAJA IN TISK
CENIŠKO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
»LJUDSKA PRAVICA«
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIČ
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN ŠINKOVEC
Cena izdaja vsak dan razen
petka - Cena 19 dinarjev

Ljudska PRAVICA

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z »BORBO«

BLIZU 20.000 LJUDI NA VELIKEM PREDVOLILNEM ZBOROVANJU V CELJU

Socialistični odnosi naj se razvijajo na vseh področjih

Zbrani množici so govorili poslanski kandidat Milena Korže, Franc Leskošek in Peko Dapčević

Celje, 18. marca. — Danes popoldne je bilo na Titovem trgu v Celju veliko predvolilno zborovanje, ki se ga je udeležilo blizu 20.000 ljudi iz mesta in okolice. Zbranim volivcem so govorili poslanski kandidati Milena Korže, Franc Leskošek-Luka in Peko Dapčević.

ZMERAJ VEČJA SKRIB ZA LJUDI

Najprej je na predvolilnem zborovanju govorila tovarišica Milena Korže, ki jo volivci dela celjskega okraja kandidirajo za Zvezni zbor ljudske skupščine. V svojem govoru se je predvsem omejila na to, kako veliko skrb omeji naša socialistična skupnost vsa leta sem socialni in zdravstveni zaščiti delovnih ljudi. Zlasti so bile naše možnosti na razmeroma naporni poti gospo-

darske graditve dokaj omejene, vendar smo iz leta v leto dajali več sredstev za zdravstveno in socialno zaščito.

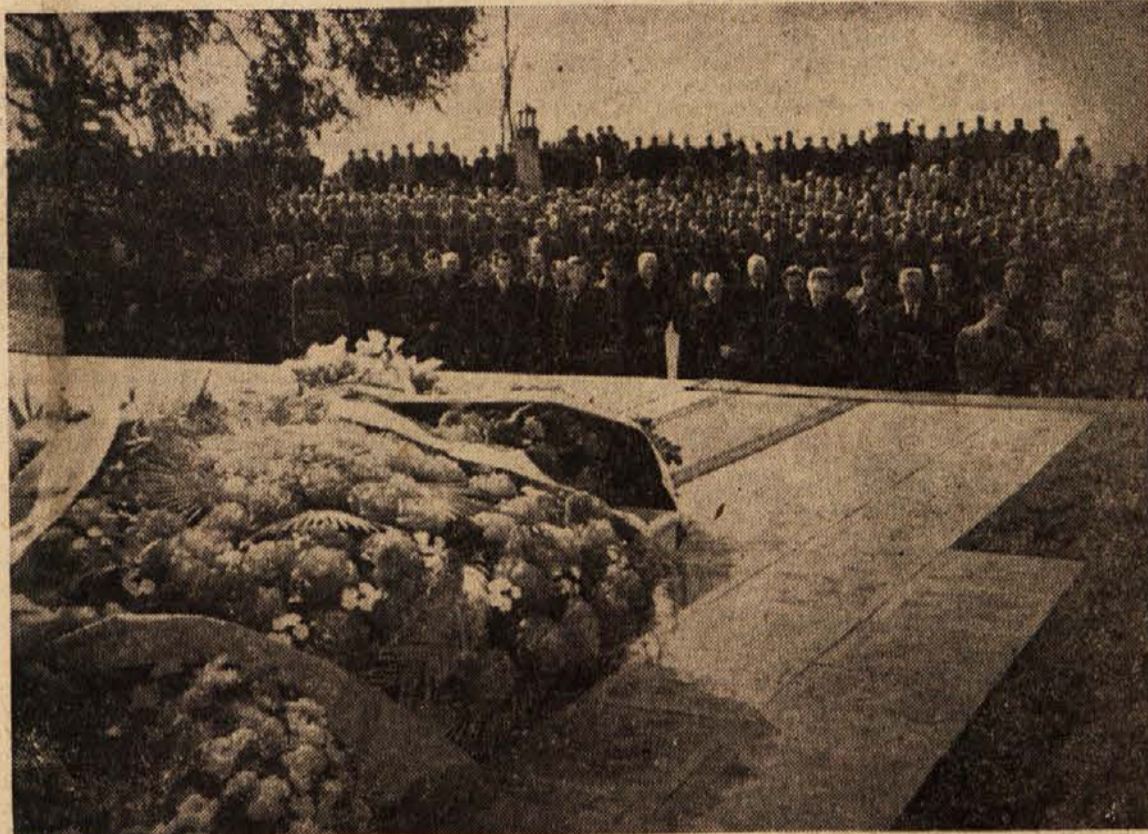
POGOJI SO, DA CELJSKI OKRAJ SE VEČ PROIZVAJA

Član Zveznega izvršnega sveta in celjski kandidat za poslanca v Republiški zbor Ljudske skupščine LRS tovariš Franc Leskošek-Luka je volivcem govoril o mnogih vprašanjih, za katere se močno zanimajo vsi delovni

ljudje. Dejal je, da smo v socialistično Jugoslavijo vložili velike napore za to, da bi si sami ustvarili boljše pogoje življenja. V zvezi s petletnim načrtom gospodarskega razvoja pa bo treba še vlagati nove napore, da bi nadaljevali začeto pot, da bi zastavljene cilje v celoti uresničili. V prvem letu, to je lani, smo dosegli še kar velike uspehe.

Znatno so k tem skupnim uspehom prispevali tudi delovni ljudje celjskega okraja, saj so lani celo za 8% preseglji svoje proizvodne obveznosti. V nekaterih panogah bi lahko še več storili, če ne bi v začetku leta prenikzo planirali. Glede na to, da bo letos razmeroma dovolj surovin in energije, bodo lahko črna metalurgija, usnjarska industrija in premogovniki še več proizvajali.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob prvi obletnici smrti velikega revolucionarja Moše Pijada so v ponedeljek v Beogradu položili na Malem Kalemegdanu na grobnico herojev vence soproge Moše Pijada, predsednika republike Tita, CK ZKJ in vrste množičnih organizacij.

KOMEMORACIJA OB OLETNICI SMRTI MOŠE PIJADA V LJUBLJANI

»MOŠA PIJADE JE UMRL DOSLOVNO KOT VOJAK SOCIALIZMA«

je dejal tovariš Boris Zihertl v svojem govoru na komemoraciji v veliki dvorani Slovenske filharmonije

Ljubljana, 18. marca. — Danes ob šestih popoldne je bila v veliki dvorani Slovenske filharmonije svečana komemoracija ob obletnici smrti velikega državnika in borca za socializem Moše Pijada, ki sta jo priredila Centralni komitej Zveze komunistov Slovenije in Glavni odbor Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Svečanosti so se udeležili številni politični, javni in kulturni delavci, med njimi član Zveznega izvršnega sveta in organizacijski sekretar CK ZK Slovenije Ivan Maček, predsednik Izvršnega sveta LRS Boris Kraigher, podpredsednica Glavnega odbora SZDL Slovenije Vida Tomšič, člani Izvršnega sveta LRS in CK ZK Slovenije, sekretar Okrajnega komiteja ZK Slovenije Janez Vipotnik, predsednik OLO Ljubljana dr. Marijan Dermastia in drugi.

Uvodoma je imel član CK ZKJ in član Izvršnega komiteja CK ZK Slovenije Boris Zihertl slavnostni govor, v katerem je očrtal revolucionarno osebnost Moše Pijada, ki je bil eden izmed najpomembnejših graditeljev nove Jugoslavije. V svojih izjavah je tovarš Zihertl poudaril tri stvari, ki predvsem obeležujejo velikega pokojnika ter je

zato spregovoril o njem kot o borcu za socializem, kot učitelju in državniku Orisal je njegovo življenje od prvih dni mladega srbskega izobražena, ki je šel po poti, po kateri ga je vodil njegov občutek dolžnosti, občutek, ki mu je veleval, naj ne bo samo opazovalec velikega zgodovinskega dogajanja, marveč njegov dejavni sooblikovalec. Spoznanja, ki so se v njem rodila med zmogovito oktobrsko revolucijo v Rusiji, so ga pričela približevati delavskemu gibanju. Njegova »Svobodna reč«, ki jo je leta 1919 pričel izdajati v Beogradu, je zanj in za mnoge srbske izobražence, ki so mu bili blizu, postala most, ki je neogibno vodil v vrste borcev za socializem. Ze leto dni kasneje srečamo Mošo Pijada kot sodelavca v centralnem organu KP Jugoslavije, v »Radniških novinah«. Takrat se je pokojni Moša odločil za vse svoje življenje. Ze v letih 1921-22 je postal član Izvršnega odbora KPJ, nato pa je, ko je bila Partija postavljena izven zakona, vse svoje moči posvetil razpoložljivim možnostim pollegalnega in legalnega udejstvovanja, da bi komunisti ohranili kar najtesnejšo zvezo z množicami.

Potem ko je tovarš Zihertl orisal nadaljnjo vzgledno revolucionarno pot Moše Pijada, in njegovo delo pred vojno in med narodno osvobodilno vojno, je poudaril pomen pokojnikovega dela za organizacijo narodnoosvobodilnih odborov kot osnovnih celic nove ljudske oblasti v Jugoslaviji. Tu se je pričlenjala njegova pot državnika. Moša Pijada je bil zmerom prepoln ustvarjalnih idej v pogledu oblikovanja nove oblasti

in njenih posameznih organov. Imel je tudi velik delež v pripravljanju zgodovinskih zasedanj Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije, zlasti njegovega drugega zasedanja, na katerem so bile postavljene pravno politične osnove naše današnje jugoslovanske socialistične skupnosti.

Na koncu je tovarš Zihertl dejal: »Zadnje razdobje svojega življenja je Moša Pijada posvetil v največji meri zakonodajnemu delu v Zvezni ljudski skupščini, spčetka kot predsednik njenega zakonodajnega odbora, potem pa kot predsednik Ljudske skupščine same. Pokojni Moša se je do podrobnosti poglobljal v osnutke zakonov in ustavnih aktov, marsikateri izmed njih nosi pečat njegove ustvarjalne dejavnosti. Vsi njegovi naporji kot predsednika Skupščine so bili usmerjeni v to, da bi se to najvišje predstavništvo naše jugoslovanske socialistične skupnosti nenehno razvijalo v skladu z demokratičnimi težnjami te skupnosti, ki so se

v zadnjih letih Mošinega življenja tako vsestransko pričele uveljavljati preko organov delavskega in občedružbenega upravljanja.

Moša Pijada je doslovno umrl kot vojak socializma, stoječ na svojem položaju. Smrt ga je dohitela med važnim državnim poslom v tujini. Moša Pijada je umrl tako kakor je živel, do kraja vdan stvari človeškega napredka, zmagi socializma doma in v svetu.

Kot tak nam bo ostal nepozaben kot zgled in poziv.

Slava njegovemu spominu! Po govoru tovarš Borisa Zihertla je zbrano občinstvo poslušalo koncertni program, ki ga je izvajal simfonični orkester Slovenske filharmonije pod vodstvom dirigenta Boga Leskovića. Na sporedu je bil najprej odlomek iz Beethovnovne III. simfonije v Es-duru, opus 55, »Eroica«, Marcia funebre. Sledila je simfonična pesnitev »Domovina« Marjana Lipovška in Musorgskega — Ravela »Slike z razstave«.

Prvi stiki strank za sodelovanje na volitvah

Na Goriškem in v Benečiji bo kandidat Viljem Nanut

Trst, 18. marca. Na volitvah, ki bodo 25. maja v Italiji, bodo Tržačani volili samo svoje predstavnike v poslanski zbornici, ker so demokristjani onemogočili izglasovanje posebnega zakona za volitve senatorjev na Tržaškem. Izvoljeni bodo 4 poslanci.

Z odlokom o razpustu zbornice in senata se je volilna kampanja definitivno začela. V Trstu so se posamezne politične stranke, predvsem na tako imenovani demokristjani levici (socialisti, socialni demokrati, radikali in republikanci) že začele pogajati o skupnem nastopu na volitvah. Po skupnem sestanku so objavili, da so izmenjali misli in gledišča o enotni kandidatski listi, vendar so odločitve prepustili svojim izvršnim odborom. Pri tem pa se je zvedelo, da so republikanci iz-

razili neke pomisleke in da so težave tudi z radikali, tako da do skupnega nastopa teh strank morda niti ne bo prišlo.

Fronta za neodvisnost, ki zaradi nekaterih »nepravilnosti« ni mogla sodelovati na zadnjih volitvah, bo zdaj gotovo postavila svojo kandidatsko listo. V bližnjih dneh se bodo tudi ostale stranke odločile, ali in kako bodo nastopile na majskih volitvah.

V volilnem krožju Gorica-Videm-Belluno bo med kandidati na listi SPI (Socialistične stranke Italije) tudi predstavnik goriških Slovencev Viljem Nanut, za katerega bodo razen Goričanov glasovali ljudje v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini ter v Furlaniji. V tem volilnem krožju bo izvoljenih 16 poslancev in 6 senatorjev.

NADALJNI ODMEVI

beograjskega govora predsednika Tita z vsega sveta

Beograd, 18. marca (Tanjug). Se zmerom prihajajo poročila o mogočnem odmevu, ki ga je v tujini izzval nedeljski govor predsednika Tita. Glavni ameriški časnik, radijske postaje in televizijsko omrežje so v obširnejših izvečkih povzeli predsednikove izjave o mednarodnem položaju in zunanji politiki naše dežele.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo, 19. marca

Slabotne frontalne motnje se zaradijo nad Sredozemljem. Nad severno Evropo se gradi področje visokega zračnega pritiska, ki se širi proti jugu.

Pretežno oblačno. Temperature ponoči med -1 in -6 stopinj, v Primorju plus 4. Najvišje dnevne temperature nekaj nad 9, v Primorju 9.

Snežne razmere: Dom Planica 110, Kranjska gora 60, Tamar 160, Vršič 280, Ribniška koča 135, Livček 60, Planica 80, Jezersko 33, Slovenj Gradec 12, Celje 6, Maribor 17, Postojna 31, Kredarica 173, Ljubljana 5.

Moskovska »Pravda« in »Izvestija« sta objavila danes poročila agencije TASS. Tudi ta dva časnika povzemata izvečke zlasti iz zunanje-političnega dela predsednikovega govora.

V Budimpešti, kjer časniki ob ponedeljkih ne izhajajo, je današnji tisk objavil krajše izvečke iz predsednikovega govora o mednarodnih problemih in o stikih z vzhodnoevropskimi deželami. Tudi vsi praški časniki so danes objavili poročila o govoru. Tisk objavlja predvsem poročila češkoslovaške časopisne agencije iz Beograda, ki je povzela govor v 1500 besedah. Glasilo KP Češkoslovaške ga je objavilo pod naslovom: »Jugoslavija meni, da je konferenca ministrskih predsednikov brezpogojno potrebna!« List povzema tudi daljše izjave predsednikovih izvajanj o notranjem položaju v Jugoslaviji.

Indijski tisk tudi danes razpravlja o govoru predsednika

Tita. Pod naslovom: »Predsednik Tito se zavzema za konferenco na najvišji ravni« pekinški »Zen Min Zi Bao« v treh kratkih stolpcih povzema poročilo agencije Nove Kitajske.

Neodvisni atenski »Vima« opozarja, da so v Grčiji z razumevanjem sprejeli gledišča predsednika Tita.

Razen rimskih tudi drugi italijanski časniki obširno povzemajo Titov govor. Izmed dunajskih časnikov objavljata izvečke iz predsednikovega govora glasilo Ljudske stranke »Neue Tageszeitung« in nestrankarska »Die Presse«.

Sovjetska agencija TASS poroča, da je danes objavilo govor predsednika Tita več sofijskih časnikov.

Precejšen odmev je izzval predsednikov govor tudi v turškem, romunskem in zahodnonemškem tisku.

V naši deželi so nastale v družbenih odnosih globoke revolucionarne spremembe, zgradili smo sistem družbenega samoupravljanja, ki omogoča slehernemu človeku, da neposredno sodeluje v upravljanju na vseh področjih družbenega življenja

(iz Proglasa SZDL Jugoslavije)

Z VELIKEGA PREDVOLILNEGA ZBOROVANJA V CELJU

NAŠI PREDVOLILNI RAZGOVORI NAČRT POMURSKE PRIHODNOSTI

Poslanski kandidat za Zvezni zbor Ivan Kreft o nekaterih značilnostih regionalnega plana Pomurja, ki naj bo osnova vsemu nadaljnjemu razvoju tega področja

Priložnost je nanesta, da smo se te dni, ko smo obiskali pomurske volivce, srečali s kandidatom za Zvezni zbor Ivanom Kreftom, predvojnimi urednikom «Ljudske pravice». Zivahno zanimanje volivcev za regionalni plan Pomurja nas je potem spodbudilo, da smo mu zastavili nekaj vprašanj.

«Znano nam je, da odgovarjate volivcem na vprašanja o regionalnem načrtu Pomurja. Zato so tudi vprašanja, ki jih želimo posredovati bralcem našega dnevnika, s tega področja. Najprej nam, prosimo, za boljše poznavanje, pojasnite, katero stopnjo teritorialno politične razdelitve obsega regionalni plan?»

«Območje regionalnega plana je upravno območje okraja Murska Sobota. Območje se sklada z upravno razdelitvijo zaradi tega, ker so pri upravni razdelitvi na okraje v letu 1955 upoštevali izsledke študija tega plana, ki je bil tedaj že v delu. Okraj ima 7 občin na levi strani Mure in tri na desni strani. Če bi bili na desni strani Mure samo dve občini, bi bilo Pomurje najbrž okrnjeno, ker bi se v takem primeru del področja okrog Vidma ob Ščavnici raje pridružil najbližji komuni mariborskega okraja oziroma bi postal Videm celo lahko središče srednjeveške komune izven Pomurja. To pa nikakor ni bilo zaželeno. Tako je nastala sicer tretja komuna nekoliko zmanjšane obsega, nastal pa je zato okraj kot geografsko zaključena celota. Ta celota obsega del potočja Mure in njenih pritokov ter severno in severovzhodni predel do avstrijske in madžarske meje.»

«Kakšni so predlogi in osnove regionalnih raziskav in planiranja?»

«Končna načrta še ni, ker je bilo delo, ki se je začelo leta 1954, po enem letu v glavnem prekinjeno in se je v zmanjšanem obsegu nadaljevalo v nekaterih republiških ustanovah, tako na primer v Geografskem inštitutu, v Upravi hidrometeorološke službe, v Upravi za vodno gospodarstvo in pri elektrogospodarski skupnosti Slovenije, kakor tudi v posameznih ustanovah občin in okrajev. To delo pa je bilo pomanjkljivo zaradi tega, ker ni bilo prave medsebojne koordinacije. Pri planiranju so upoštevali sedanjo strukturo in način življenja prebivalcev, kakor tudi prirodne razmere: klimo, rodovitnost zemlje, zemeljska bogastva ter vse druge možnosti, ki pospešujejo razvoj gospodarstva.»

«Ali plan predvideva kakšne posebne ukrepe v pogledu povečanja produktivnosti ljudi in zemlje?»

«Plan predvideva tako povečano produktivnost prebivalstva, kakor tudi povečano donosnost zemlje. Z razširitvijo industrijskih in obrtnih obratov bodo zagotovljena delovna mesta takim, ki jih kmetijstvo ne more produktivno zaposliti.»

Nadalje so v pripravi študije o izboljšanju zemlje in o smotnejši razporeditvi kultur. Strokovnjaki so namreč že ugotovili, da bi bilo donosneje, če bi pridelovali manj žitaric, zato pa več sočevja in živinske krme.

Sestavni del regionalnega načrta so dalje študije o eroziji, o melioracijah, o tako imenovanem Milnskem kanalu, ki je izpeljan iz Mure pri Cmureku po Apaški dolini in končno študije o namakanju in osuševanju.

Posebna študija je posvečena povečanemu izkoriščanju mineralnih zdravilnih voda ter donosnejšemu predelovanju nafte in plina. Narodnik teh študij je podjetje «Nafta» v Lendavi. Izdelane so tudi študije o zaščiti prirodnih, kulturnih in zgodovinskih spomenikov. V tem pogledu predlagajo, da se ohranijo tiste prirodne lepote, ki so značilne za Pomurje. Pri tem pa niso upošteevane le take prirodne lepote, kakor so številni parki v okolici gradov in izletniške točke v gozdnih in vinorodnih predelih (Jeruzalem, Kapela, Mala Nedelja, Jančev vrh, Radgonske gorice itd.), temveč tudi take posebnosti, kakor so mlini na vodi, vodna flora in favna (negovski ribnik) in podobni, ki privabljajo turiste. Glavna privlačnost in zatočišče turistov bo ostalo slej ko prej zdravilišče Slatina Radenci, ki ima vse pogoje, da se razvije v pomemben domači in mednarodni turistični center.»

«Kako vam lahko skupnost pomaga pri izvajanju regionalnega plana?»

«Glede na to, da je zaposlitev odvisne delovne sile glavni problem Pomurja, bi nam skupnost lahko pomagala na ta način, da bi — sedaj govorim povsem konkretno — postavila konfekcijsko podjetje, predvideno v petletnem perspektivnem planu na področju našega okraja. Dosedanji uspehi podjetij «Konfekcija» v Ljutomeru ter «Mure» in «Kroja» v Murski Soboti so najboljši dokaz, da je za veliko konfekcijsko podjetje v Pomurju zagotovljeno dovolj dobre delovne sile, ki bi je drugod brez vlaganih v stanovanja in komunalo ne bilo tako lahko zagotoviti. Taka vlaganja pa bi terjala skoraj enaka sredstva, kakor graditev tovarne same.»

Vse te in še druge probleme, ki so jih doslej obravnavali izolirano, bo regionalni plan v prihodnje reševal povezano. V tem je največja prednost regionalnega planiranja.»

Naši delavci morajo biti življenjsko zainteresirani

za to, kako in kam se vlagajo ustvarjena sredstva

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ce kmetijstvo v okraju še ne daje toliko, kot bi lahko, naj občina, kmetijske zadruge in socialistični kmetijski obrati izkoristijo najrazličnejše oblike za doseganje boljših donosov. Sploh pa bi kazalo čim bolj smotno in v večjem obsegu preusmeriti proizvodnjo k potrebam tržišča.

Tovariš Franc Leskošek je našel tudi nekatera pereča vprašanja v zvezi z gospodarjenjem z znatnimi fondy pri podjetjih in občinah. Delavci morajo biti čim bolj življenjsko zainteresirani za to, kako in kam se vlagajo ustvarjena sredstva. Nadalje je ostro giral nekatero pojave nesmotne gradnje v predelih z rodno zemljo. Le-tu se ta uničuje in s tem je onemogočena racionalna strojna obdelava kmetijskih površin. V trgovini so se v minulosti pojavljale razne škodljive napake, kar nalaga družbenim organom v prihodnje večjo kontrolo. Ob koncu je izrazil še željo, da bi se aktivno politično življenje nadaljevalo v enakem obsegu kot v času priprav za volitve v Skupščino.

Enako kot predgovornika je dvajsetisočglava množica navdušeno pozdravila tudi člana Zveznega izvršnega sveta in poslanskega kandidata tovariša Peka

Orkan v Barskem zalivu

Minule dni je divjal v Barskem zalivu uragan, kakršnega ne pomnijo niti stari pomorščaki. Seč sedaj, ko se je vreme umirilo, je močno videti opustošenje, ki ga je povzročilo neurje. Na mnogih mestih so porušeni obalni zidovi ali pa zrahljani v svojih temeljih. Silna moč viharja je izgrala iz njih tudi po 60 ton težke kamnite bloke in jih zrušila v morje.

V Baru govore ljudje te dni le o orkanu in o pogumu ljudi, ki so se spustili v borbo z njim. Tako je kapetan ladje «Sutoran» Pero Džurašković zleze smrtni nevarnosti skočil sredi najhujšega viharja v morje, pripravil do svoje ladje, ki se je utrgala s sidrišča, in jo pripeljal nazaj v varno zavetje. V veliki nevarnosti je bil tudi bager «Blograd», ki mu je nekaj ur grozilo, da ga uniči morje skupaj z njegovo posadko. Rešila sta ga remorkerja «Tisak» in «Trstenika». Človeških žrtev k sreči ni bilo, Materialna škoda pa je velika, vendar je doslej še ni moč oceniti.

Šahovsko prvenstvo Jugoslavije

Sarajevo, 18. marca. — V XVII. kolu šahovskega državnega prvenstva so bili doseženi tle rezultati: Gilgorić: Vuković remi, Matanović: Milčić remi, Ivkov: Čirić remi, Bogdanović: Sofreški 1:0, Sokolov: Cuderman 1:0, Lukić: Puc prek. Dimc: Vukčević remi, Ivković: Karaklajić prek., Janošević: Džurašević remi, Matulović: Trifunović prek. Tabela: Ivkov, Gilgorić 11, Matanović, Džurašević 10,5, Trifunović 9,5 (1), Bogdanović, Sokolov 9,5, Matulović 9 (1), Milčić 9, Puc 9,5 (1) itd.

opravljaj najmanj tri leta po, za katere se zahteva strokovna izobrazba. Če pa zavarovanec ni imel predpisane pridobljene strokovne izobrazbe za posle, ki jih je opravljal kot delavec takoj potem, ko je dobil status uslužbenca, bo razvrščen po strokovni izobrazbi, ki se zahteva za delovno mesto, na katerem je delal.

Prošnji za prevedbo mora upokojenec priložiti dokaze, da je pred 15. majem 1945. delal 16 let kot delavec, kakor tudi dokaz o strokovni izobrazbi, ki si je pridobil, oziroma o strokovni izobrazbi, ki se zahteva za delovno mesto, na katerem je delal najmanj pet let, preden je dobil status uslužbenca.

(Po priložniku za prevedbo pokojnik, ki ga je izdal Zvezni zavod za socialno zavarovanje.)

Do konca tega tedna bo «Zastava-film» posnel «Mesečnik JLA», posvečen VI. kongresu Ljudske mladine, življenju mladine v JLA ter predvolilni dejavnosti in volitvam v JLA za poslance Zvezne in republiških skupščin.

Članom in organizacijam Zveze komunistov Jugoslavije!

Te dni bo izšel v slovenskem prevodu

OSNUTEK PROGRAMA ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

ki ga je CK ZKJ dal v diskusijo vsem članom in organizacijam ZKJ, ki naj svoje pripombe pošljejo Komisiji CK za program ZKJ v Beogradu do 5. aprila t. l.

Naročite ustrezno število izvodov po 160 dinarjev takoj pri Cankarjevi založbi v Ljubljani, Ciril Metodova ul. št. 5, in nakažite denar po položnici na tek. račun 60-KB-6-2-21.

Kako bomo volili

Te dni so vsi volilni odbori že prejeli potrebna navodila. Da bomo volilnim odborom olajšali delo, moramo vedeti, kdo lahko glasuje na posameznih voliščih. Novi volilni zakon namreč dopušta možnost glasovanja tudi v kraju izven stalnega bivališča volivca, to je tudi izven kraja, kjer je volivec vpisan v volilni imenik.

Volivci, ki so po razpisu volitev sprejeli bivališče, in volivci, ki zaradi zaposlitve, šolanja ali iz drugih upravičenih razlogov (zeleniško vozno osebe, uslužbenci na uradnem potovanju, študentje na šolanju izven domačega kraja, predstavniki kandidatov, osebe, zaposlene na morskih in rečnih ladjah itd.) niso na dan volitev v kraju, kjer so vpisani v volilnem imeniku, lahko glasujejo na podlagi potrdila pristojnega občinskega ljudskega odbora kraja, kjer so vpisani v volilnem imeniku. Na volišču morajo to potrdilo o vpisu v volilni imenik oddati predsedniku volilnega odbora. Volivci, ki bodo imeli potrdila, da so vpisani v volilni imenik na ozemlju druge ljudske republike, bodo lahko glasovali s takim potrdilom le za kandidate Zveznega zbora.

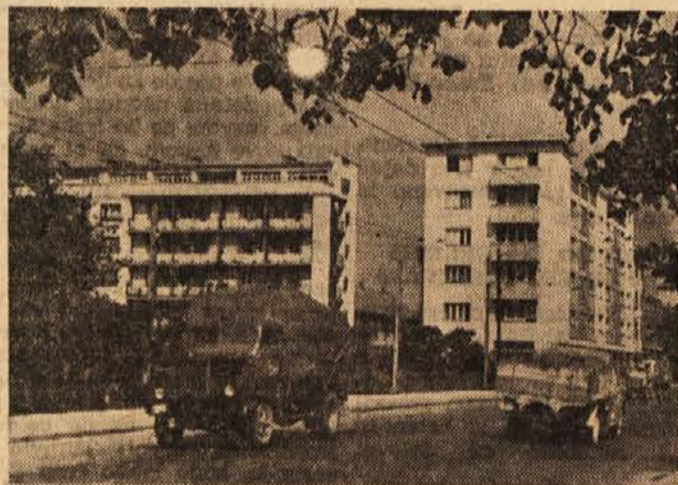
S takimi potrdili so že glasovali pripadniki JLA, državljani, ki bodo na dan volitev v tujini, in vse diplomatsko osebe.

S potrdilom lahko glasuje na vseh voliščih v volilnem okraju, volivci kandidira, kandidata, če na dan volitev ni v kraju, kjer je v volilnem imeniku.

Kakor že pri občinskih volitvah, bo, čeprav so zdaj že mnogo bolje urejeni izpiski iz volilnih imenikov, verjetno prišlo do primerov, ko je ta ali oni volivec pomotoma izpuščen iz izpiska iz volilnega imenika. Tak volivec mora prinesiti z občine potrdilo, da je vpisan v volilnem imeniku, in lahko na osnovi potrdila glasuje na svojem volišču.

Volilni odbor ne more odredi glasovanja nikomur, ki je vpisan v izpisku iz volilnega imenika na volišču, prav tako tudi ne članu volilnega odbora oziroma osebi, ki hoče glasovati s potrdilom, da je vpisana v stalnem volilnem imeniku.

Glasovanje poteka nepretrgoma ves dan od 7. do 19. ure in se sme prekiniti samo, če bi na volišču nastal nered. Po 19. uri smejo glasovati le še tisti volivci, ki so bili ob 19. uri še v postopju, kjer je volišče, ali na dvorišču tega postopja.

Letos bomo samo v Ljubljani dogradili 43 stanovanjskih objektov, v katerih bo 1091 stanovanj. Gradnja stanovanj je še vedno draga, prizadevati pa si moramo, da jo pocenimo tako, da bi z istimi sredstvi lahko zgradili še več stanovanj. Na sliki: stanovanjska bloka ob Titovi cesti v Ljubljani

KAJ JE POKAZALA PRIMERJAVA CEN LANSKE STANOVANJSKE IZGRADNJE

Neprecizirani poslovni odnosi

med investitorji in gradbenimi podjetji — eden izmed razlogov za podražitev stanovanjske izgradnje

Beograd, 18. marca (Tanjug). V Zvezni gradbeni zbornici so analizirali lansko stanovanjsko izgradnjo s primerjanjem cen od gradbenega naročila do graditve hiše.

Za zgraditev 163 stanovanjskih hiš v Sloveniji je bila dogovorjena skupna cena 5.161.000.000 din. Ko so bile hiše dograjene, je znašala njihova cena 5.871.000.000 din. Najbolj so se podražile hiše, katerih graditev je bila oddana na licitaciji, najmanj pa hiše, ki so jih zgradili z zbiranjem ponudb gradbenih podjetij. Povprečna cena za kvadratni meter zazidane površine je znašala v Sloveniji kakih 25.500 dinarjev.

V Srbiji kažejo računi 51 podjetij (od skupnih 126 v tej republiki), ki so zgradila 141 stanovanjskih hiš, da je znašala dogovorjena cena 4.272.000.000 dinarjev, končna cena izgradnje hiš pa 5.141.000.000 din. Najbolj so se podražila gradbena dela, oddana na licitaciji. Cena za kvadratni meter zazidane površine se je gibala od 22.000 do 44.000 dinarjev.

Razlogi za podražitev stanovanjske izgradnje so v glavnem posledica nepreciziranih poslovnih odnosov med investitorji in grad-

benimi podjetji. Posamezno dogovarjanje del, ne pa hiše kot celote je omogočalo investitorju in graditelju, da je ob izgradnji spremenil investicijski elaborat in projekt, kar je neobitno povzročilo zvišanje cen. Gradbena dela so se podražila tudi zaradi nenehne narasčanja cen gradbenih potrebščin.

IZ ZVEZNE UPRAVE ZA CESTE

Petnajst milijard dinarjev bomo letos investirali

v izgradnjo glavnega cestnega omrežja in cest republiškega pomena

Beograd, 17. marca (Tanjug). Po predvidenih Zvezne uprave za ceste bomo letos investirali v izgradnjo in modernizacijo glavnega cestnega omrežja ter cest republiškega pomena kakih 15 milijard.

Ljudska mladina Jugoslavije bo gradila del avtomobilske ceste Bratstvo-enotnost od Ljubljane do Zagreba. Ta del ceste v dolžini

77 km bo dograjen do konca leta. Na delu avtomobilske ceste Ljubljana-Djevdjelija v Makedoniji bodo letos asfaltili osek od Titovega Veleša do Negotina (na Vardaru) v dolžini 42 km. Na ozemlju Srbije bodo porabili kakih 600 milijonov, v glavnem za pripravljajna dela.

Za zgraditev druge pomembne ceste, Jadranske, bomo investirali letos približno dve milijardi. Letos bo dograjen osek Karlovac-Zadar, prihodnje leto pa bodo zgradili most čez prekop Maslinec. JLA bo investirala v izgradnjo sodobne ceste Beograd-Kraljevo 1.300.000.000 dinarjev.

Na ozemlju Bosne in Hercegovine pa bo JLA zgradila cesto Sarajevo-Tuzla.

Dela na avtomobilski cesti Bratstvo-enotnost in na jadranski bomo finansirali iz sredstev federacije, republike pa bodo dale denar za zgraditev cest, ki jih bodo povezale z glavnim cestnim omrežjem. V Srbiji bodo znašale investicije kakih 800 milijonov, na Hrvaškem 400 milijonov, v Sloveniji 300 milijonov, v BiH 800 milijonov, v Makedoniji tudi 800 milijonov. Za vzdrževanje sedanjega cestnega omrežja bomo potrebovali letos kakih 6 milijard, kar bodo prispevale republike in komune.

Skupna seja upravnih odborov Glavne zadrzne zveze Jugoslavije in Zveze kmetijsko-gozdarskih zbornic bo v petek v Beogradu in bodo na njej razpravljali o novem predlogu za organizacijo trga kmetijskih pridelkov, ki sta ga pripravila državni sekretariat za blagovni promet in Zveza trgovinskih zbornic ter je o njem že razpravljaj Odbor za gospodarstvo Zveznega izvršnega sveta.

Na drugem mladinskem festivalu Bratstva in enotnosti, ki bo maja letos v Zagrebu, bo sodelovala mladina iz vseh glavnih republiških mest. Letošnji festival bo posvečen množičnemu razvoju telesne kulture med mladino ter bo pomenil zaključno proslavo ob Dnevu mladosti in rojstnem dnevu predsednika Tita.

Zdrava kritika in opozarjanje na nepravilnosti sta nam potrebni, če želimo, da bo naša družba čim bolj zdrava in čim bolj napredovala.

(Iz govora maršala Tita na predvolilnem zborovanju v Beogradu)

V KATERIH PRIMERIH je moč zahtevati popravek pokojnin

DELAVEC V TRGOVINI, UPKOJEN KOT USLUŽBENEC

Do uveljavljenja pravilnika o strokovni izobrazbi delavcev v trgovinskih podjetjih in trgovinskih obratih kakor tudi v trgovinskih poslovnih enotah (tj. 11. 1955) so veljali v trgovini zaposleni delavci za nameščence oziroma uslužbence v gospodarstvu, pokojnina pa jim je bila največkrat odmerjena kot uslužbenec na pomožnih poslih, ker niso imeli šolske izobrazbe. Tako so bili razvrščeni v nižje pokojninske razrede, kakor bi bili razvrščeni kot delavci.

Ladja «Slovenija» v matični luki

Reka, 18. marca. — V ponedeljek zvečer je zaplula v reško luko naša velika prekoceanska potniška ladja «Slovenija», ki so jo francoske vojske ladje na odprtem in svobodnem morju zaustavile in prisilile, da je zaplula v francosko vojni luko Oran, kjer so izkrcali z ladje delo tovara, čeprav so bili vsi dokumenti v redu.

«Za 30 let plovem po morju,» pravi poveljnik kapitan Jure Uršič, «toda se nikoli se mi ni v mirnem času pripetilo, da bi bila ladja, na kateri sem plul, zaustavljena. In ne spominjam se, da bi se kdaj prej pripetilo kaj takega kak drugi ladji.»

Ko so francoske vojske ladje prestopile «Slovenijo», je kapitan Uršič protestiral ter zahteval pismeno izjavo o tem, na katerem geografskem položaju je prišlo do nasilnega dejanja. Ta izjava se glasi: «Na poziciji 36 41 Nord 00 08 West Jaz, komandni oficir francoske vojske mornarice z ladje «Cassard» ukazujem poveljniku jugoslovanske ladje «Slovenija», da nadaljuje pot v Oran (francoska Severna Afrika) z nalogo, da je treba pregledati ves tovor. Poveljnik trgovske ladje protestira, vendar nadaljuje pot. — Sobota 18. januarja 1958, ob 10. uri po Greenwichu.» Podpisan je R. Ellis, poročnik francoske vojske ladje.

Poveljnik «Slovenije» je poslal dve protestni pismi admiralteti francoske vojske mornarice, vendar ni hotela izdati pismenega potrdila o zaplenjenem tovoru.

Da bi to popravili, lahko v trgovini zaposleni uživale pokojnine, ki je bil ob prevežbi razvrščen v pokojninski razred kot uslužbenec, prosim, da za razvrsto kot delavec, če je to zanj ugodneje. V pokojninski razred bo razvrščen po strokovni izobrazbi, ki se zahteva po predpisih, veljavnih na dan 1. januarja 1958 za opravljanje poslov, ki jih je zavarovavec opravljal v času, ko je bil upokojen. Če zavarovavec ni imel strokovne izobrazbe, izpita ali ustrezne šolske izobrazbe in podobno, bo razvrščen kakor da ima strokovno izobrazbo, s pogojem, da je neposredno pred upokojitvijo opravljal pet let po, za katere se zahteva ta strokovna izobrazba.

Prošnji mora upokojenec priložiti potrdilo gospodarske organizacije ali delodajalca, s katerim dokazuje, da je delal na delovnem mestu, za katere se zahteva strokovna izobrazba, ki mu je je treba priznati, pa tudi potrdilo o zaslužku, če je bil v delovnem razmerju po 1. aprilu 1952.

DELAVEC, KI JE OPRAVLJAL POSLE USLUŽBENCA

Mnogi delavci so bili po osvoboditvi razporejeni na uslužbenska mesta v gospodarstvu in upravi ter v družbenih in zadržnih organizacijah. Ker niso imeli šolske izobrazbe, so bili ob upokojitvi na podlagi nameščenskih in položajnih skupin oziroma nazivov kot uslužbenec razvrščeni v nižje pokojninske razrede, kakor bi bili, da so bili upokojeni po strokovni izobrazbi, ki so si jo pridobili kot delavci.

Vsi takšni upokojenci lahko prosijo, da jih razvrsto kot delavce, če izpolnjujejo naslednje pogoje, da je delal na delovnem mestu, za katere se zahteva strokovna izobrazba, ki mu je je treba priznati, pa tudi potrdilo o zaslužku, če je bil v delovnem razmerju po 1. aprilu 1952.

Ce je imel zavarovavec pridobeno strokovno izobrazbo kvalificiranega delavca, bo razvrščen v ustrezni pokojninski razred, če je potem, ko si je pridobil strokovno izobrazbo kvalificiranega delavca,

Kupčije z mirom

Od začetka vojaške upora na indonezijskih otokih smo vsak dan pričeli novih izrazov neposrednega, večkrat tudi posrednega opredeljevanja vodilnih politikov nekaterih velikih dežel za ljudi, ki bi radi napravili konec neokrnjenosti Indonezijske republike. Značilen za tako posredno podporo je bil nedavni sestanek SEATO v Manili, katerega so se med drugim udeležili tudi zunanji ministri velikih zahodnih držav. Čeprav v zaključnem uradnem poročilu Indonezijskega tiskovnega urada izjavljajo, da niso omenili, je iz poročila o delu konference in izjav udeležencev videti, da so obravnavali tudi položaj v tej deželi.

V tej luči je lahko razumeti posredna namigovanja v zaključnem uradnem poročilu, da je vprašanje komunističnega ravnanja v območju SEATO največja nevarnost za Zahod. Če potem človek prebere izjavo francoskega zunanjega ministra Pineauja, da dežele SEATO niso ravnodušne nasproti dogodkom v Indoneziji, postane jasno, v kateri smeri in nasproti kateri deželi te dežele niso ravnodušne. Samo v luči zaključkov o »komunistični nevarnosti« na zasedanju SEATO je moč razumeti, zakaj Dulles na vprašanje novinarjev ni hotel takoj odgovoriti, ali bodo ZDA pripoznale upornike za v vojno zapleteno stran.

Mnogo bolj pa je ta pristranost glede na položaj v Indoneziji razvidna iz pisanja zahodnega časopisa. Del ameriškega tiska že precej dolgo razglasa, da »ni moč« dopustiti, da bi postala Indonezija »komunistična dežela.« Ta gonja se nadaljuje in ameriški tisk poudarja, da je za Indonezijo edini izhod v tem, da predsednik Sukarno nekako pobota z uporniki, sprejme njihove pogoje in izloči komuniste iz vlade. Tako je te dni »New York Times« menil:

»Dokler na pristojnem mestu ne bodo začeli drugače obravnavati indonezijske krize, bo onotno ljudstvo samo v čedalje bolj žalostnem položaju. Če hoče predsednik Sukarno biti njegov voditelj in če se more, čeprav je že pozno, ločiti od svojih komunističnih prijateljev, mora to dejstvo razumeti in se po njem ravnati.«

Neka ameriška agencija pravi v poročilu iz Manile:

»Ugledne osebnosti iz vsega sveta, ki so prišle na konferenco SEATO, menijo, da bo Indonezija postala komunistična, če bo uporniško gibanje v tej bogati otroški deželi zatrto. Te osebnosti pravijo, da je uporniško gibanje, ki se je zdaj začelo, zadnje upanje vsega svobodnega sveta, da komunisti ne bodo prišli na krmilo v tej najbolj bogati in največji deželi v Jugovzhodni Aziji.«

Neka druga velika, ameriška agencija objavlja iz istega meseca tak komentar:

»Glavne sile SEATO, Velika Britanija, ZDA in Francija, morajo kmalu priskočiti na pomoč protikomunističnemu uporu v Indoneziji ali pa bo ta upor propadel.«

Da so lahko sprožili to kampanjo, so večkrat sfabricirali tudi izjave nekaterih indonezijskih osebnosti. Indonezijsko zunanje ministrstvo je moralo ponovno zanikati poročila ameriških novinarjev, ki so objavili lažne izjave indonezijskega veleposlanika na Filipinih ali sultanu Džakarte. Tudi ta dva sta ponovno zanikala svoje dozdevne izjave v korist upornikov.

Dejstvo je, da prejemajo uporniki v srednjem delu Sumatre ameriško orožje. Ni izključeno, da so si ga preskrbeli iz presežkov na prostem trgu. Neki singapurski časnik je prejšnji mesec poročal, da neka tamkajšnja skupina finančnikov, ki imata svoj kapital investiran v Indoneziji, finansira uporniško gibanje na Sumatri.

V Džakarti so večkrat opozorili, da posamezne tuje družbe protizakonito trgujejo z uporniki. Jasno je, da imajo uporniki mnogo denarja, da skupujejo orožje na prostem trgu. Prav tako pa je jasno, da bi to »svobodno trgovino« lahko preprečili, če bi tisti, ki jim ga prodajajo, uvideli, da se tako dejansko vmešavajo v docela notranje zadeve Indonezije, da rovarijo proti zakoniti indonezijski vladi in da bi se torej njih »miroljubna trgovina z orožjem« lahko končala s hudim prelivanjem krvi, kolikor ne bi sploh izzvala še vse širše posledice v škodo splošnega miru. D. S.

KAKOR DA NA DUNAJU NIMAJO DRUGIH SKRBI

Restavracijske utvare dvoglavega orla brez gnezda in zaroda

(OD NAŠEGA STALNEGA DOPISNIKA)

Dunaj, marca
Sin zadnjega avstrijskega cesarja Karla, Otto Habsburški, ki živi kot »privatni znanstvenik« na svojem bavarskem gradu Pöckingu ob Starnberškem jezeru, je v zadnjih tednih postal v Avstriji »aktualen problem«. Mnogi časopisi so prinesli senzacionalno vest, da se bo v kratkem vrnil v Avstrijo, se odpovedal prestolu in plemiškemu naslovu ter skušal po parlamentarni poti doseči spremembo republikanske ustave.

46-letni doctor iuris, ki si je v Zahodni Nemčiji že ustvaril ime kot razmeroma resen znanstvenik, je leta 1918 zadnjič prestopil avstrijsko mejo. Tako imenovani »habsburški zakonik« iz leta 1918 so namreč določili, da pripadniki vladarske veje habsburške dinastije ne smejo živeti v Avstriji, čeprav ostanejo avstrijski državljani. Le če se odpovedo vladarskim pretenzijam, priznajo republiko in se odpovedo plemiškemu naslovu, jim je dovoljena vrnitev, seveda kot navadnim državljanom. Nekaj Habsburžanov se je tem zakonom pokorilo in žive v Avstriji. Večina izmed njih pa še vedno upa v spremembo ustave, med njimi tudi Otto Habsburški, ki ga v Zahodni Nemčiji celo uradno titulirajo za »Njegovim Veličanstvom«.

Odkar se je monarhistično gibanje v Avstriji lani jeseni organiziralo v posebni stranki, je opaziti močan porast legitimističnih teženj. Tembolj, ker celo nekateri vodilne osebnosti ÖVP (Ljudske stranke) javno izražajo svoje simpatije za »monarhistično tradicijo«. Ob začetku letošnjega pomladanskega velesoja, ko se je na Dunaju zbralo veliko tujcev, je to gibanje načrtno razširilo govornice, da bodo na zahtevo visokih katoliških krogov kmalu dosegli revizijo »habsburških zakonov«, tako, da se bodo Habsburžani lahko vrnili v deželo, ne da bi se morali odpovedati pretenzijam na avstrijski prestol.

Vladni krogi na Dunaju izrecno zatrjujejo, da taka revizija ustave ne pride v poštev. Uradno pa teh govoric niso demantirali, kar razlagajo tako, da Ballhausplatz ne jemlje resno ne teh govoric ne monarhističnega gibanja. Gotovo pa je, da lahko nastanejo za dunajsko vlado neke zunanje politične težave, če ne bo-

do zajezili sedanje legitimistične iniciative.

Krog aktivnih monarhistov, ki igrajo pomembno vlogo v avstrijski »visoki družbi«, se po zadnjih poročilih deli v dve smeri: »nepomirljivo« in »zmerno«. Intransigentni legitimisti zahtevajo spremembo ustave, vrnitev Otona Habsburškega na prestol ter ponovno ustanovitev monarhije v nekdanjem obsegu: Avstrija, Madžarska, Češka, Galicija, Bukovina, Hrvaška, Slovenija, Trst in Benečija. Čeprav se te zahteve zdijo, kot da si jih je izmislil kak burkaž, so vendarle značilne za mentaliteto nekaterih avstrijskih politikov. Druga smer, ki jo zastopa mlajša generacija monarhistov,

je zmernejša, čeprav nič manj smešna in utopijska. Legitimistična »mladina« zahteva namreč, naj bi se Oton vrnil kot navaden državljan v Avstrijo in leta 1963, na prihodnjih volitvah prezidenta republike, nastopil kot »nadstrankarski kandidat«. Za to idejo se baje ogreva celo »cesar« sam, kar je dovolj jasen dokaz, s kakšnimi utopijskimi idejami se ukvarja aristokratska kamarila v Pöckingu in obenem kako daleč je monarhistična miselnost degenerirala.

Vsekakor so vsi ti načrti zgrajeni na pesku. Dokler bo v Avstriji koalicijska vlada, ni niti govora o tem, da bi Otonu Habsburškemu dovolili vrnitev v deželo. S. Fras

OB USTAVNI DEBATI V BOURBONSKI PALAČI

Gaillarda nočejo toda krize sedanje vlade tudi ne

(OD NAŠEGA DOPISNIKA)

Pariz, 18. marca. Počitnice so dostikrat rešile ali vrgle francosko vlado. Letošnje so rešile Gaillardovo. V soboto so poslanci obrnili palce navzdol. Demonstracije pariških policajev so povzročile, da je do vrha prikipela čaša bridkosti, ki naj bi jo to noč za vse grehe izpil najmlajši predsednik francoske vlade, Kongres neodvisnih in nacionalni svet socialistov pa sta sklenila drugače in nevarnost krize je šla mimo.

Čeprav nezadovoljni z vlado neodvisni nočejo sprožiti krize. Zato niso ne formulirali nove politike ne sestavili nove ekipe, ki bi lahko zamenjala Gaillardovo. Socialisti so izbrali med dvema možnostima, ki sta prišli do izraza v resoluciji Molletove večine in Defferrove manjšine. Resolucija Defferrove manjšine je zahtevala umik socialističnih ministrov iz vlade, češ da je protidelavska, ter je kritizirala njeno splošno alžirsko politiko in popuščanje sovražnikom republike.

Večinska — Molletova — resolucija pa je opozarjala na dvojno nevarnost, ki grozi republikanskemu režimu — na nevarnost degolizov z desnice in komunistov z leve — ter je terjala, naj ostanejo socialistični ministri v vladi. Prva resolucija je dobila 1157, druga pa 254 glasov.

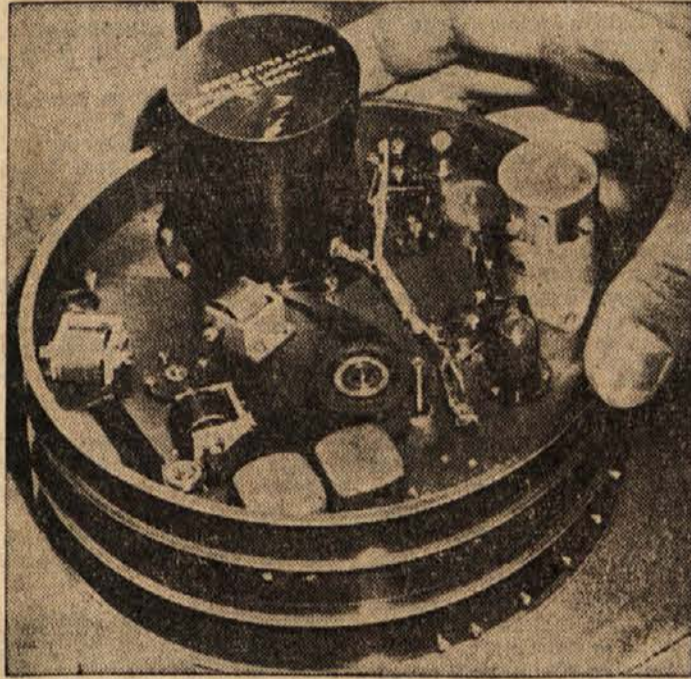
Večinska resolucija ugotavlja, da prisojajo socialisti izreden pomen potrebi, da ostane na krmilu režim »republikanskih svoboščin«. Pri tem poudarjajo, da pogostne krize samo koristijo njegovim nasprotnikom. Vredni Gaillardovo vlado bi zdaj ne bilo težko. Zadostovalo bi, da bi ji socialisti odrekli podporo. To pa bi, kakor je pojasnil njihov predstavnik, pomenilo samo povečati upanje, da pride na krmilo general De Gaulle. To bi republikanski režim vsekakor spravilo v zagato. Desnica je imela svoje razloge, da reši Gaillarda, socialisti pa svoje. Skupna je

enim in drugim želja, da bi odgodili krizo, dokler v zbornici ne bo ljudi, ki bi lahko našli izhod iz nje.

Danes je 7000 orožnikov zamenjalo pariške policaje, ki so se iz čuvarjev reda in zakonitosti nenadoma spremenili v »razdiralne elemente«. Ni izključeno, da bodo policaji še enkrat demonstrirali pred Bourbonjska pa-

lačo, kar pa naj bi preprečila mobilna garda in žandarmerija, ki so jo pripeljali z letali iz Alžirije. Od onod so pripeljali tudi novega pariškega prefekta, ki uživa menda več zaupanja. Iz Alžirije pripeljana mobilna garda in žandarmerija imata vsekakor precej izkušenj v »vzdrževanju reda in miru«.

B. Pešič

Registrator kozmičnih žarkov, ki so ga vdelali v drugi ameriški umetni satelit

Operacije proti upornikom na Sumatri

Djakarta, 18. marca (Ankara). V operacijah regularne indonezijske vojske proti upornikom na centralni Sumatri med civilnim prebivalstvom ni bilo nobenih žrtev. Veliko število upornikov se je pridružil redni vojski. Med njimi so vojaki, ki jim je poveljeval eden izmed uporniških voditeljev polkovnik Husein, pa tudi študente, ki so jih prisilili, da so se pridružili upornikom.

Petrolejske naprave v Pakanbaru so ostale nedotaknjene in so spet začele delati. Pakanbaru je važen petrolejski center ter glavno križišče med Padangom, Medanom in Palambangom.

Predstavnik indonezijske letalske družbe »Garuda« v Singapuru je izjavil, da se je tudi na letališču v Medanu spet začel letalski promet, ki je bil prekinjen v ponedeljek, ker so ga v nedeljo zasedle uporniške čete. To področje je zdaj spet v rokah vladnih sil.

Za začetek »Nike«

Bonn, 18. marca (Reuter). Zahodna Nemčija je naročila v ZDA 300 protiletalskih raket tipa »Nike«. Predstavnik obrambnega ministrstva, ki je to objavil, je dejal, da bodo ZDA dobavile te rakete tedaj, ko bodo zaključena pogajanja med obrambnim ministrstvom in vladami posameznih dežel Zahodne Nemčije, v katerih naj bi ustanovili raketna oporišča. Rakete »Nike« stanejo po 25.000 dolarjev. Njih naboji vsebujejo po 100 kg klasičnega razstreliva. Večina raketnih oporišč bo v Porurju.

POMLADANSKI VELESEJEM 1958 V LEIPZIGU

Produktivnost in ekonomičnost temeljni značilnosti v razvoju sodobne tehnike

Prodor elektronike in atomike v tovarne pospešuje nagli razvoj avtomatizacije in mehanizacije dela v industriji

ve. Posebno učinkovite so bile kolektivne razstave, ne le Sovjetske zveze, Kitajske, Češkoslovaške, Poljske, Bolgarije, Jugoslavije, ampak tudi Velike Britanije, Francije,

Avstrije in drugih. Kolektivno so razstavljali tudi Egipt, Maroko, Sudan, Indija, Sirija, Japonska, Argentina, Kolumbija, Urugvaj in drugi. Obiskovalci so prišli iz 80 različnih držav, torej tudi iz držav, ki niso razstavljale.

Jugoslavija je letos s svojimi izdelki drugič sodelovala na tem pomladanskem velesojmu. Na lanskem so se po daljšem presledku prvič pojavila naša gospodarska podjetja na tej razstavi. Letos smo razširili svoje sodelovanje in razstavili večjo količino svojih agrarnih in industrijskih proizvodov.

V paviljonu 17, ki ga je Jugoslavija delila z Egiptom, Grčijo, Poljsko in Madžarsko, je na 1000 m² prostora razstavljalo 55 naših podjetij. Med njimi je bilo 20 velikih, ki imajo zaradi svojih proizvodov že velik ugled v svetu, tako Valjarna bakra »Sevojno«, ki spada med največje tovrstne kombinatne v Srednji Evropi, »Rade Končar«, Zelezarna na Jesenicah in v Sisku, »Prvomajska« in druge.

Nadalje je 35 naših zunanjetrgovinskih podjetij zastopalo okrog 200 podjetij, med različnejše merilne in regulacijske naprave Export-Import, Jugometal, Centralpromet, Hempro, Kemikalije, Invest-Import.

Vsa ta podjetja so razstavila približno 2000 proizvodov, ki naj bi omogočili splošen pregled naših proizvodov. O izbiri razstavljenih predmetov žal ni moč trditi, da je ta bila v vsem najbolj posrečena.

Največ je na velesojmu razstavila DR Nemčija: od izdelkov težke industrije do preciznih malih aparatov, od različnih materialov do kmetijskih proizvodov. S svojimi razstavljenimi predmeti je dokazala, da je razvita industrijska dežela, ki je sposobna tekmovali na svetovnem trgu.

Razen Sovjetske zveze sta bili še Poljska in CSR med največjimi razstavljavci, ki so razstavili tudi celo vrsto novitet svoje proizvodnje in razne vrhunske izdelke. Privlačen je bil za obiskovalce sovjetski paviljon, v katerem je bilo razstavljenih nad 10.000 različnih predmetov. Posebno pozornost so zbuiali modeli ogromnih generatorjev za pridobivanje vodne energije in turbogeneratorji s kapaciteto do 200.000 kW.

Zahodno Nemčijo je zastopalo več kot 1400 tvrdk, ki so razstavljale na 36.600 m² razstavnega prostora.

Razstave vseh držav in velesojem kot celota so dokazali, da se avtomatizacija in mehanizacija naglo razvijata. Bistvo vsega prizadevanja sodobne industrije je prav v tem, da izpopolni vse stroje in naprave ter razvije vse postopke do največje produktivnosti in ekonomičnosti. Elektronske naprave se čedalje bolj izpopolnjujejo in uveljavljajo, ter jih vedno bolj vsestransko uporabljajo za upravljanje in dirigiranje proizvodnje. Zdaj uvajajo tudi najrazličnejše merilne in regulacijske naprave na osnovi elektrotehnike in elektrodinamike. Čedalje bolj prihaja do veljave tudi že jedrska fizika in tehnika.

Generali odstopajo

Pariz, 18. marca (Tanjug). Načelnik generalštaba francoske vojske general Elly je poslal vladi ultimativno zahtevo, naj še za letos dimprije poveča vojaške kredite, »da bi tako preprečili dezorganizacijo vojskarskih sil v Franciji in v sestavi Atlantske zveze«. Če vlada v to ne bo privolila, bo general Elly odstopil.

Vladni predlog vojaškega proračuna v znesku 1325 milijard frankov sta že sprejela oba doma parlamenta. Zaradi širjenja vojnega požara v Alžiriji so bili v proračunu kar najbolj omejeni vsi izdatki, ki niso v neposredni zvezi z vojaškimi operacijami v severni Afriki. Krediti za letalstvo, iz katerega so premetili 10.000 mož (padalcev) v Alžirijo in jih dodelili vojski, kot tudi za mornarico so bili zmanjšani mestoma tudi za 40 odstotkov. Dve veliki tovarni letal, več ladjedelnic in vojaških šol bodo v kratkem zaprli. Komandant letalstva general Bailly pa je v znamenju protitendencijam že odstopil. Pred dnevi je odstopil tudi inšpektor topništva.

PETROLEJSKO SODELOVANJE MED SAUDIJO IN KATARJEM

Riad, 18. marca (AFP). Katarski šejk Abdulah Alitani, ki izkorišča letno proizvodnjo 7 milijonov ton petroleja na področju svojega šejkata, je večeraj prispev v Riad. Tu bo ostal teden dni in imel razgovore s kraljem Saudom. Sodijsko, da bosta izmenjala misli o splošnem položaju v Perzijskem zalivu in o možnostih tesnejšega sodelovanja med Saudijo in Katarjem.

PRVI USPEH »VANGUARDA« IN NJEGOVEGA SATELITA

Obnovljen ugled ameriške vojne mornarice

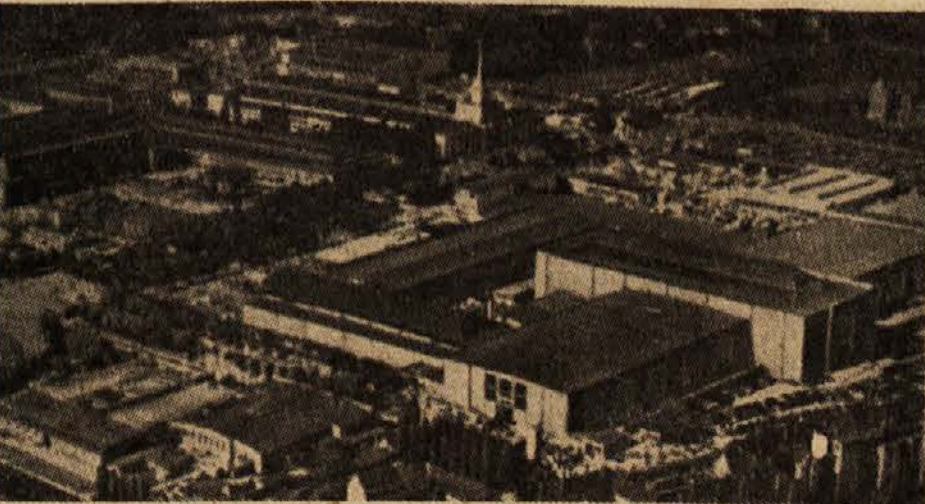
kljub pomislekom zaradi nadaljnega zaostajanja ZDA za ZSSR

New York, 18. marca. Ko se je v ZDA že močno udomačil izraz »redek, kakor Vanguard nad atmosfero«, da bi bolj poudarili, da ni nikjer nič absolutnega, je objekt mednarodnega geofizikalnega leta, ker je poskusnega značaja in v njem razen dveh radijskih oddajnikov ni posebne opreme za registracijo znanstvenih podatkov. Pač pa je v njem nekaj novega: šest sončnih baterij, ki uporabljajo sončne žarke za proizvodnjo energije, za napajanje enega radijskega oddajnika. Izdelal jih je Nemeč Ziegler, ki je prišel v Ameriko kakor Braun po drugi svetovni vojni. Njegove baterije naj bi omogočile znatno daljše oddajanje signalov kakor z običajnimi baterijami, ki napajajo drugi oddajnik. Razen tega vzbujajo dolgoročne sončne baterije in dolgo oddajanje signalov upanje, da bodo v daljšem časovnem obdobju dobili tudi dodatne predstave o razredčenosti zraka v zunanji atmosferi. B. L.

OZN

OBALNE VODE

Zeneva, 18. marca (USIS). Kanadski delegat na konferenci za pomorsko pravo v Zenevi je predlagal, naj bi določili mejo teritorialnih vod v razdalji treh milj od kopnega. V širini nadaljnjih 9 milj pa naj bi imela obalna dežela izključno pravico ribarjenja. Ta predlog sta podprla pakistanski in norveški delegat. Zdaj ga podrobno proučujejo.

Skupina paviljonov na velesojmu v Leipzigu

POD ČRKO »S«

Majhen prispevek k odnosom prodajalec — kupec

Crka »S« označuje v gospodarskih sodiških akte sporov med gospodarskimi organizacijami.

TRGOVINA NAJVEČ TOŽI — IN JE NAJVEČKAT TOŽENA

Statistični letopis iz leta 1957 nam pove, da se največ aktov »S«, se pravi sporov, nanaša na trgovino. Po letopisu je trgovina največkrat tožena panoga gospodarstva!

Pa tudi gospodarska panoga, ki največ toži!

Leta 1956 so na primer gospodarska sodišča rešila 75.543 sporov, v katerih je bila tožena trgovina in nad 123.000 zadev, kjer je bila trgovina tožitelj. Tožbe trgovine se nanašajo na — trgovino.

ZAKAJ NASTAJAJO SPORI?

Odgovor najdemo v glavnem v podatkih statističnega letopisa. Imed 278.892 rešenih sporov v letu 1956 se jih 275.930 nanaša na denarne terjatve. (Preostalih približno 3000 zadev se nanaša na razne druge spore v zvezi z dobavo blaga, ugotavljanjem pravic in pravnih odnosov itd.)

V večini primerov gre za trgovce, ki naročenega blaga ne plačajo pravočasno.

Se nekaj sporov zaradi denarnih terjatev naraščajo: 1955 — 208.312; 1956 — 275.930. Čeprav statistika za lansko leto še ni dokončna, se zdi, da je to število v lahnem zastoju. Pa vendar je še vedno dovolj visoko.

To so, kot bi rekli filmski režiserji, podatki, če jih gledamo »v splošnem planu«. Pa si oglejmo iste podatke »v velikem planu«. Denimo skozi prizmo okrajnega gospodarskega sodišča, ki pravkar rešuje takšne spore, na primer Okrajnega gospodarskega sodišča v Beogradu.

Odnos med številkami je seveda isti: 1955 — 33.937 sporov; 1956 — 34.393, 1957 pa 41.059 sporov.

CELO DVAKRAT DNEVNO PRED SODIŠČEM

Pobrskali smo po podatkih, s katerimi razpolaga to sodišče. Kombinat za montažno gradnjo »Trudbenik« iz Beograda je bil lani 474-krat pred sodiščem, obtožen, da ni poravnal računov za dobavljeno blago. Če odstojemo od 365 dni v letu nedelje in praznike, potem sledi, da je bil ta kombinat pred sodiščem več kot dvakrat na dan!

Ta primer ni osamljen. »Partizanski put« je bil v letu dni 534-krat pred sodiščem; »Mihajlo Pupin« 440-krat; trgovinsko podjetje za sadje in zelenjavo v Zemunu 149-krat, podjetje za montažo in remont »Braća Kavurić« iz Zagreba 359-krat, trgovinsko podjetje »Zemaljski proizvodni« v Sarajevu 268-krat, lesno-industrijsko podjetje »Nova Gradiška« v Osijeku 288-krat...

Manjša podjetja in trgovski obrati (seveda ne samo ta) zavestno naročajo blago, čeprav vedo, da ga ne morejo plačati. Pravzaprav računajo, da ga bodo plačali, ko ga bodo prodali, ko bo to stvar odločilo sodišče.

Casovna kalkulacija pa jim gre spet v račun.

Kajti od tedaj, ko je bila izstavljena faktura, pa do končnega sklepa sodišča minejo trije do štiri mesece.

(V ilustracijo naj navedemo, da se okrog 20.000 izmed 40.000 sporov beograjskega gospodarskega sodišča konča na tak način.)

V tem času, se pravi od dobave blaga do vplačila, dolžnik »obrača« blago, pravzaprav denar. V tem času lahko, če je spreten, nekajkrat »obrne« glavni znesek in pri tem seveda zasluži.

All se mu izplača tako delati? Kajti tu so sodni stroški, zamudne obresti in še razni drugi stroški.

KAZE, DA SE »DIVJE KREDITIRANJE« SPLAČA

Gotovo je, da se mu izplača, sicer ne bi tako delal. Težko pa je reči, kolikšna je materialna prednost takšnega računa poslovanja, saj veljajo sodni stroški povprečno od tri do štiri tisoč dinarjev, zraven pa še osem odstotkov obresti (zamudne obresti dolžnik včasih tudi ne plača, dolžnik pa, ki se zadovolji z glavnim zneskom, jih včasih tudi ne zahteva.) Torej je nedvomno, da gre v večini takšnih sporov »S« za nedovoljeno »divje« kreditiranje.

Tako veliko število sporov »S« priča o čedalje intenzivnejšem gospodarskem prometu, o čedalje večjem obsegu poslovanja in vedno večjem številu podjetij. Toda ali je skupnost zaradi takšnih sporov oškodovana?

Sodni stroški in zamudne obresti se morajo na nek način pokazati v bilanci podjetja. Po mnenju sodnikov gospodarskih sodišč morajo podjetja, ki so pogosto

pred sodiščem zaradi takšnih sporov, te stroške nekako vračunati v ceno blaga. Konec koncev bi bilo torej logično, da je zaradi tega oškodovan potrošnik. Pa tudi kolektivni. Kajti število sporov, kjer gre za neznatne zneske — od 5000 do 10.000 dinarjev — je zelo veliko. V takšnih primerih gre navadno za malomarnost podjetij, neazurno knjigovodstvo itd. Očitno je, da so tedaj sodni stroški pogosto tudi večji od glavnega zneska.

Ali bi bilo moč na lep način omejiti takšne spore?

O tem smo se razgovarjali v Vrhovnem gospodarskem sodišču. »Kaj, da na tržišču še vedno ne razvijajo dovolj stalne poslovne stike. Kaka gospodarska enota stremi včasih za tem, da bi sklenila pogodbo pod kakršnimi koli pogoji, kot da ne bo nikoli več navezala stikov s tisto gospodarsko enoto, ki je zelo pogosto njen upnik. Podjetja — upniki pa spet ne vedo ničesar o svojem partnerju.«

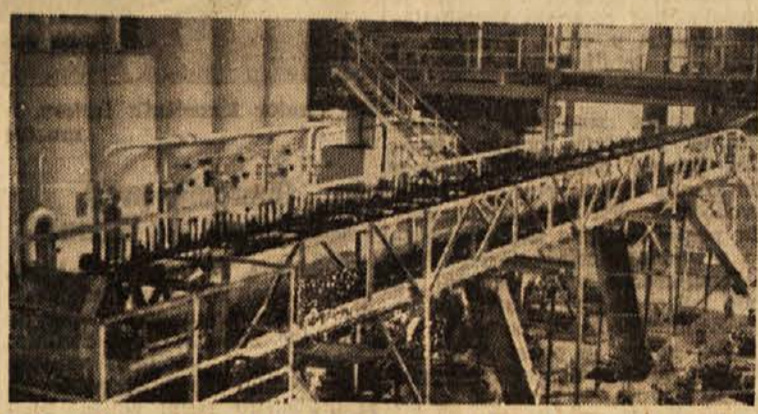
»Kaj predlagate v tem smislu?« »Zdi se,« je bil odgovor, »da podjetja, ki se pojavljajo kot upniki, nimajo dovolj sredstev za informacije, tako da bi lahko vsak trenutek vedeli za poslovno moč

in solidnost podjetja, s katerim bi rada navezala trgovinske stike. Morda bi bilo treba razviti neko vrsto službe posredovanja takšnih informacij, denimo pri zbornicah, združenjih itd...«

Razgovarjali smo se tudi s predsednikom Okrajnega gospodarskega sodišča v Beogradu Dušanom Bosičem.

»Če bi podjetja spoštovala obveznosti, nedvomno ne bi bilo tako veliko sporov takšne vrste. Sodim, da bi morala podjetja v medsebojnih odnosih pokazati več razumevanja. So sicer tudi primeri, resda redki, kjer je položaj objektivno, ko podjetje zabrede v nepredvidene težave, ki pa so trenutnega, prehodnega značaja. Zato morebiti ne more izpolniti obveznosti takoj, kar pa ne pomeni, da jih sploh ne bo izpolnilo. V takšnem položaju se na primer pogosto znajdejo gradbeno podjetja, ki po naravi dela nenehno nabavljajo blago — gradbene potrebščine. V takšnem položaju je dovolj, da samo eden izmed njihovih velikih investitorjev ne izpolni pravočasno plačilnih obveznosti, nakar pri tej priložnosti na stotine tožb tistih upnikov, ki nenehno dobavljajo blago.«

Velimir Petrović

V Županji smo zgradili po vojni novo moderno tovarno sladkorja. V tej tovarni je ves delovni pos postopek mehaniziran.

Rekordna proizvodnja sladkorja

V šestih mesecih smo iz lanskega pridelka sladkorne pese pridobili 23.526 vagonov sladkorja, kar bo zadoščalo za vse domače potrebe v letošnjem letu

Med največje lanske uspehe na področju kmetijstva sodi vsakogar izredno obilen pridelek sladkorne pese. Po dolgih letih bo iz domače pese pridobljeni sladkor prvič zadoščal za vse potrebe in nam sladkorja ne bo treba uvažati kakor zadnja leta, kar je močno obremenjevalo našo trgovinsko in plačilno bilanco.

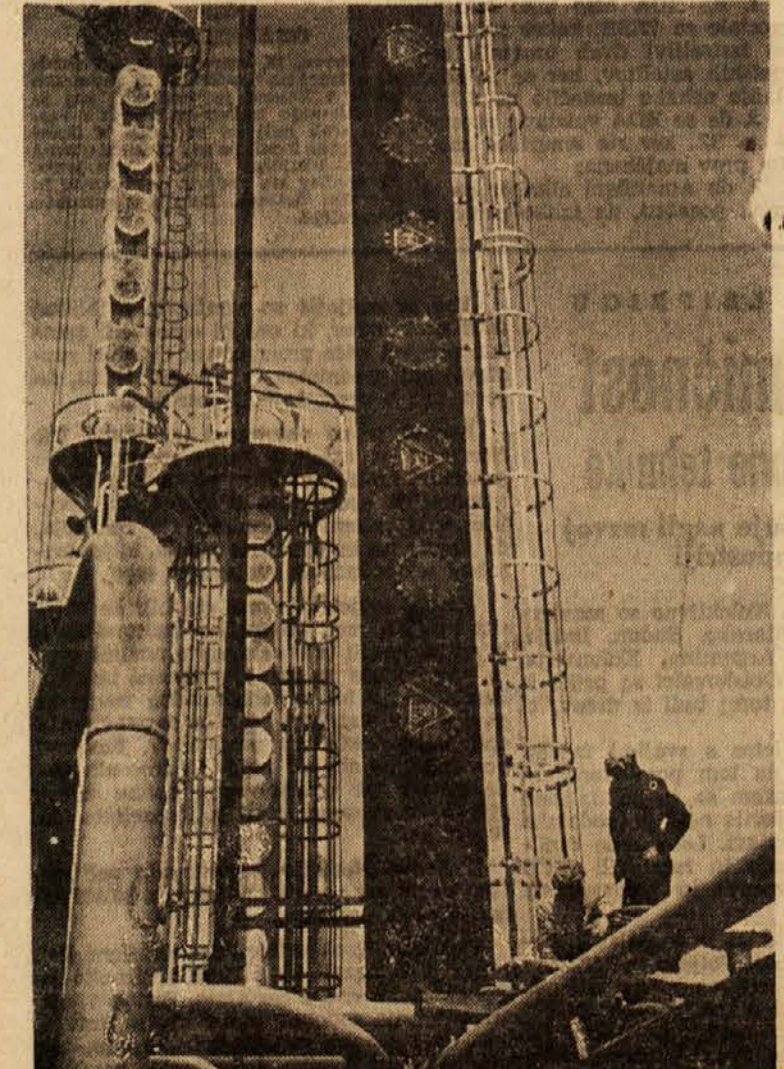
Podatki o lanskem rekordni letni sladkorne pese so vedno bolj znani. Pridelke pese je bil večji kakor kdaj koli prej, saj smo pridelali 202.000 vagonov pese, to je za 79 % več kakor prejšnje leto in za 63 % več kakor desetletnem povprečju. Ta velik uspeh smo dosegli ne morda s povečanjem pridelovalne površine. Nasprotno, pridelovalna površina sladkorne pese je bila lani celo manjša, kakor na pri-

mer v letih 1950 ali 1951. Velik pridelek smo dosegli predvsem s povečanjem hektarskega donosa. Zanimiva je v tem oziru statistika pridelave z letom 1951, ko smo zabeležili izredno velik pridelek. V tem letu smo na 104.450 hektarjih pridelali 194.000 vagonov pese, toda lanski uspeh je bil še mnogo boljši, saj smo na komaj 83. hektarjih pridelali 202.000 vagonov. Povečanje pridelka smo dosegli predvsem z agrotehničnimi ukrepi. Pomagale so tudi ugodne vremenske razmere. Tako smo lani pridelali na hektar povprečno 245 metriskih stotov sladkorne pese nasproti 194 met. stotov v dotlej najboljšem letu 1951.

Koliko sladkorja nam je lani dala pridelana pesa? Zdi se nam tudi o tem na razpolago podatki, ki kažejo nujno doseženi uspeh. Proizvodna kampanja sladkornih tovarni, ki traja običajno štiri mesece, od septembra do decembra, se je lani začela že avgusta in se je zaradi velikih količin, ki jih je bilo treba predelati, zavlekla globoko v januar letošnjega leta. V tej predelovalni kampanji, ki je trajala skoraj šest mesecev, smo proizvedli 23.526 ton sladkorja. Primerjava s prejšnjimi leti nam tudi naslednja slika naše proizvodnje sladkorja:

1950	84.940 ton
1951	201.050 ton
1952	37.560 ton
1953	172.200 ton
1954	132.100 ton
1955	116.270 ton
1956	148.750 ton
1957	235.200 ton

Iz gornje primerjave sledi, da smo znatno presežili tudi doslej najboljšo leto 1951, da ne govorimo o letih 1950 in 1952, ko je bila proizvodnja sladkorja zaradi znane suše izredno majhna. Lanski uspeh pa ni samo v visokem pridelku sladkorne pese, ampak tudi v znatno boljšem izkoristku. Čeprav se vsebina sladkorja v pesi zmanjšuje, če se pesa takoj ne predela, so naše tovarne dosegle v pravar kar minuli sladkorni kampanji povprečni izkoristek 11,7 kg sladkorja iz 100 kg sladkorne pese. Če spet vzamemo za primerjavo doslej najboljšo leto 1951, lahko ugotovimo, da so naše sladkorne tovarne v pravar, zaključnem predelovalnem razdelku predelave sicer le za 4 % več sladkorne pese kakor leta 1951, pridobile pa so za 17 % več sladkorja. V teh številkah se zrcali po eni strani večja vsebina sladkorja v sami pesi, pa tudi boljši način predelave, ki je omogočil večji izkoristek.

Kolone nove velike degazolinaže v Lendavi

Črna kri na obrazih BELIH RUDARJEV

Beli rudarji kar naprej iščejo globoko pod pomurskimi polji in griči žilo črne, masne zemljine krvi — Prvič vse z lastnimi silami

V Moravcih pri Mali Nedelji se je sveder 45 metrov visokega vrtnega stola, ki je nekakšen zadnji krak sodobne vrtniške tehnike, že globoko zajedel v zemljo. Beli rudarji, ki so se s prekmurskih poljan prvič preselili to stran Mure, tokrat tudi prvič vrtajo na kraju, ki so ga po temeljitih seizmičnih merjenjih določili slovenski strokovnjaki.

Za zdaj še ni gotovo ali bodo našli nafto ali zemeljski plin. Vzile temu, da slovenski beli rudarji razpolagajo nedolgo tega s sijajnim sodobnim kompletom: vrtniški napravami, seizmično aparaturi, avtocestarstvu za prevažanje izplake, avtomobil za razstrelivo in še vozilo za prevoz ljudi — je vsaka vrtna napred le tveganja reč. Dokončni odgovor na vsa raziskovanja da lahko le vrtna.

No — ne glede na to pa ima vrtna pri Moravcih svoj pomen: v vsakem primeru je uspeh, ki je bilo treba do njega hoditi 15 let. Toliko let, da smo se lahko v vsem in popolnoma oprli na domače strokovnjake, ki razpolagajo z najboljšimi tehničnimi pripomočki. Pred 15 leti domače tehnične delavnice italijanske madžarske družbe naletela pri Petišovcih na nafto in jo začela eksploatirati. Odlej to najstarejše slovensko naftno polje stalno izkoriščamo. Največ nafte so dali Petišovci 1951. leta, ko je privedlo iz vrtna 71.392 ton. Pozneje je proizvodnja začela padati, ker je pač slojni pritisk vedno šibkejši in tako se je 1956. leta proizvodnja prvotnem načinu pridobivanja 37.111 ton.

SIROKO PODROČJE: OD FILOVCEV DO KLJUCARJEV

Napak bi mislili, da je potem prišlo do krize. Gotovo se spominjate razvojevskih novic iz Filovce in sponovnih ugotovitev strokovnjakov, da je v Pomurju še dosti zalog zemeljskega plina in nafte na širokem področju od Filovcev tokar do Ključarjev na jugu. Strokovnjaki niso skrivali in ne skrivajo: za izkoriščanje tega zemeljskega bogastva je potrebno precej denarja, saj gre za komplicirane tipe naftnih

slojišč. Pomurje namreč ni nekakšna nafta in zemeljskem plinu plavajoča pokrajina. Strokovnjaki ugotavljajo, da gre za več manjših področij, za tako imenovane leče, ki vsebujejo ali nafto ali zemeljski plin. Zaradi tega nadaljujejo raziskave in skladno z razpoložljivimi sredstvi — (vsaka vrtna stane, ko sveder doseže globino dva tisoč metrov 80 milijonov dinarjev, pa če kaj v njej odkrijejo ali ne.

SE MNOGO NAFTE IN PLINA

Pustimo času čas in počakajmo, kaj nam bo prinesla nova vrtna pri Moravcih. Okolišanom, ki svojega pričakovanja in nestrpnosti niso mogli zadržati v predvolnih sredanjih in so kar naprej spraševali, kako in kaj, kajpak, tudi ne preostane nič drugega. Slovenski strokovnjaki, ki so mimogrede povedano s sodobnejšimi napravami, kot so nekoč razpolagali tujci, popravili prejšnje raziskave, računajo s precejšnjo gotovostjo, da so zadeli prav. Upajmo z njimi in čekajmo!

Ko bodo vrtna v Moravcih pri kraju, bodo »prve straze« belih rudarjev odšle naprej. Če vrtna ne bodo zaman, bo vrela iz globine nafta ali bucal in sikal zemeljski plin. Če tega ne bo... No, brez oklevanja lahko napisemo, da bo v Pomurju iz novih vrtn privedlo še mnogo nafte in zemeljskega plina.

»RAZBIJANJE« SKORAJ DVA TISOČ METROV POD ZEMLJO

Ta ugodna perspektiva, ki jo ljudem v Pomurju in vsej naši skupnosti nespovedujejo strokovnjaki, seveda ne narekuje le množice vrtn. Proizvodno na že doslej odkritih nahajališčih je treba ohraniti na razmeroma enaki višini. Zato pa so potrebne sodobne metode pridobivanja nafte. In te že nekaj let uporabljajo, da je na primer proizvodnja v Petišovcih zadnja leta ostala na isti višini. Za to gre zaslugi predvsem tako imenovani metodi razbijanja naftnih slojev, ki jo s tužko imenujejo tudi frakturiranje. S pomočjo visokotlačnih agregatov napravijo glo-

NAŠ GOSPODARSKI KOMENTAR

Devizni učinek osnovno merilo za odobravanje investicijskih posojil

Ena izmed osnovnih nalog letosnjega zveznega družbenega plana je zmanjšanje tekočega deficita naše plačilne bilance s izvozom. To nalogo je bilo treba upoštevati tudi v novih predpisih o pogojih za doodeljevanje investicijskih posojil iz splošnega investicijskega sklada za rekonstrukcije in razširitve v industriji in rudarstvu, ki jih je te dni odobrila Zvezni izvršni svet. Novi odlok postavlja med kriteriji za odobritev investicijskih posojil na prvo mesto devizni učinek predlaganih investicij in šele na drugo mesto rentabilnost.

MINIMALNI DEVIZNI UCINEK

Ze lani je Jugoslovanska investicijska banka pri odobravanju zahtevkov za investicijska posojila v industriji in rudarstvu upoštevala pričakovani devizni učinek, vendar je bil poudarek predvsem na rentabilnosti. Zahtevala je, da prosilec zagotovi najmanj 40 % rentabilnosti, se pravi, da mora po končanem investicijskem predvideno povečanje dobička doseči najmanj 40 % proračunske vrednosti investicij v osnovna in obratna sredstva. Manjša rentabilnost je bila upoštevana samo, če je bil zagotovljen čist devizni učinek 15 odstotka 20 % vrednosti investicij. Z odlokom, ki ga je te dni sprejel Zvezni izvršni svet, pa je zdaj določeno, da bo Jugoslovanska investicijska banka dajala posojila iz sredstev splošnega investicijskega sklada za rekonstrukcije, dovršitve in razširitve v industriji in rudarstvu tistim investitorjem, ki bodo z novo proizvodnjo dosegli najugodnejši devizni učinek in določeno rentabilnost ter bodo novo proizvodnjo začeli najpozneje poldrugo leto po sklenitvi posojilne pogodbe. Državni sekretariat za finance je pooblaščen, da določi najnižje odstotke ter način ugotavljanja deviznega učinka in rentabilnosti.

PODJETJA SE MORAJO BOLJE PRIPRAVITI NA REKONSTRUKCIJE

Novi predpisi o pogojih za dajanje investicijskih posojil za rekonstrukcije pomenijo vsakogar izpopolnjen sistem usmerjevanja decentraliziranih investicijskih sredstev v skladu s splošnimi potrebami gospodarskega razvoja in proporet ter okvirni družbenega plana. Letos bo vsakogar teže dobiti investicijska sredstva iz splošnega investicijskega sklada, kar pa investitorjem ne sme jemati poguma. Se temeljiteje se bodo morala poglobiti v problematiko rekonstrukcije. Praksa zadnjih let nam je ponovno pokazala slabosti naših podjetij, ki povečini nimajo pripravljenih investicijskih programov, ko pa postane najteje posojila aktualno, jim projektivne organizacije ne morejo vsega pravočasno pripraviti. Tudi potem, ko že določeno posojilo, preide mnogo časa, preden začne črpati odobrena sredstva, ker pač nimajo pripravljenih vseh načrtov, ki so potrebni za razpis licitacij in podobno. Tako je lani samo šest opekarn v Sloveniji vložilo zahteve za rekonstrukcijo (vsem šestim so bila posojila odobrena), ostale opekarn pa niso bile pripravljene. Od 68 tekstilnih podjetij v Sloveniji je vložilo le 15 podjetij zahteve za rekonstrukcijo, od podjetij kemične industrije pa le sedem. Zelo malo je bilo zanimanja za investicijska posojila po natečaju za gostinstvo, turizem in promet. Mnoga podjetja skušajo iz lastnih sredstev delno reševati vprašanje rekonstrukcije brez širše zasnovevanega investicijskega programa, ki bi zajele vse potrebe. So pa tudi podjetja, ki angažirajo vsa razpoložljiva sredstva n. pr. za nabavo opreme v tujini, čeprav bi lahko dobila enakovredno domačo serijsko opremo in bi za nabavo te opreme lahko najela tudi investicijski krediti. Skratka, potrebno je, da se naša podjetja boljše pripravijo in svoje potrebe po rekonstrukciji zamejajo v dobro izdelanem investicijskem programu, ki ga potem lahko izvajajo postopno, vselej pripravljena, da lahko postavijo svoje zahteve za investicijsko posojilo.

Investicijska banka je že lani začela pri določanju višine lastne udeležbe upoštevati dejanske možnosti investitorja, uporabljajoč kot merilo polovico razpoložljive amortizacije, sredstev sklada za samostojno razpolaganje in prispevka podjetja v družbene investicijske sklade.

To načelo je zdaj sprejeto v novem odloku, ki določa, da se obvezna udeležba investitorja pri stroških za rekonstrukcije, dovršitve in razširitve določi v višini 75 % razpoložljivih sredstev amortizacije v dobi izkoriščanja posojila in celotnega prispevka iz dohodka, vplačanega v družbene investicijske sklade občine, okraja in republike. S tem je obvezna udeležba v primeri z lanskim praksom zvišana — četuti odpade upoštevanje sredstev sklada za samostojno razpolaganje, ki ga zdaj ni več. Gornji predpisi pa imajo le namen precizirati višino obvezne udeležbe, medtem ko je investitorju prepušteno, da angažira sredstva za participacijo po svojih možnostih in po zainteresiranosti občine, okraja ali republike za nameravane investicije.

NOVI PREDPISI O POGOJIH ZA DAJANJE INVESTICIJSKIH POSOJIL ZA REKONSTRUKCIJE POMEJNO VSEKOGAR IZPOPOLNEN SISTEM USMERJEVANJA DECENTRALIZIRANIH INVESTICIJSKIH SREDSTEV V SKLADU S SPLOŠNIMI POTEBA MI GOSPODARSKEGA RAZVOJA IN PROPOR ET TER OKVIRNI DRUŽBENEGA PLANA. LETOS BO VSAKOGAR TEŽE DOBITI INVESTICIJSKA SREDSTVA IZ SPLOŠNEGA INVESTICIJSKEGA SKLADA, KAR PA INVESTITORJEM NE S ME JEMATI POGUMA. SE TEMELJITEJE SE BODO MORALA POGLOBITI V PROBLEMATIKO REKONSTRUKCIJE. PRAKSA ZADNJIH LET NAM JE PONOVNO POKAZALA SLABOSTI NAŠIH PODJETIJ, KI POVEČINI NIMAJO PRIPRAVLJENIH INVESTICIJSKIH PROGRAMOV, KO PA POSTANE NAJTEJE POSOJILA AKTUALNO, JIM PROJEKTIVNE ORGANIZACIJE NE MOREJO VSEGA PRAVOČASNO PRIPRAVITI. TUDI POTE M, KO ŽE DOL ENO POSOJ ILO, PREIDE MNOGO ČASA, PREDEN ZA ČNE ČR PATI ODOBRENA SREDSTVA, KER PAČ NIMAJO PRIPRAVLJENIH VSEH NAČR TOV, KI SO POTE BNI ZA RAZPIS LICITACI J IN PODOBNO. TAKO JE LANI SAMO ŠEST OPEKARN V SLOVENIJI VLOŽILO ZA HTEVKE ZA REKONSTRUKCIJO (VSEM ŠESTIM SO BILA POSOJILA ODOBRENA), OSTALE OPEK ARNE PA NISO BILE PRIPRAVLJENE. OD 68 TEKSTILNIH PODJETIJ V SLOVENIJI JE VLOŽILO LE 15 PODJETIJ ZA HTEVKE ZA REKONSTRUKCIJO, OD PODJETIJ KEMIČNE INDUSTRIJE PA LE SEDEM. ZELO MALO JE BIL O ZIMANJA ZA INVESTICIJSKA POSOJILA PO NATEČAJU ZA GOSTINSTVO, TURIZEM IN PROMET. MNOGA PODJETJA SKUŠAJO IZ LASTNIH SREDSTEV DELNO REŠEVATI VPRAŠANJE REKONSTRUKCIJE BREZ ŠIRŠE ZASNOVEVANEGA INVESTICIJSKEGA PROGRAMA, KI BI ZAJELE VSE POTE BE. SO PA TUDI PODJETJA, KI ANGAŽIRAJ O VSA RAZPOLOŽLJIVA SREDSTVA N. PR. ZA NABAVO OPREME V TUJINI, ČE PRAV BI LAHKO DOBILA ENAKOVREDNO DOMAČO SERIJSKO OPEMO IN BI ZA NABAVO TE OPREME LAHKO NAJELA TUDI INVESTICIJSKI KREDITI. SKRATKA, POTE BNO JE, DA SE NAŠA PODJETJA BOLJE PRIPRAVIJO IN SVOJE POTE BE PO REKONSTRUKCIJI ZAMEJAJ O V DOBRO IZDELANEM INVESTICIJSKEM PROGRAMU, KI GA POTE M LAHKO IZVAJAJ O POSTOPNO, VSELEJ PRIPRAVLJENA, DA LAHKO PASTAVIJO SVOJE ZA HTE VE ZA INVESTICIJSKO POSOJ ILO.

F. S.

»NAŠE BOGASTVO NISO SAMO TOVARNE IN CESTE. NAŠE NAJVEČJE BOGASTVO JE ČLOVEK« (TITO)

OKRAJNI ODBOR SZDL GORICA RAZPRAVLJA O DRUŽBENEM NAČRTU SEVERNEGA PRIMORJA

Več je denarja kakor načrtov in pobud

Socialistična zveza terja od zbornic, delovnih kolektivov in vodilnih uslužbencev trgovskih in gostinskih podjetij ter drugih organov, da se bolj zavzamejo za razvoj javnih služb, ki zmeraj bolj zaostajajo za potrebami — Podjetja in gospodarske organizacije naj iz skladov za splošno uporabo podprejo razvoj občin in ustanavljanje obratov družbenega standarda

Okrajni odbor SZDL Gorica je svojo sejo v ponedeljek posvetil razpravi o letošnjem družbenem načrtu gospodarskega razvoja severnega Primorja. Uvodoma je direktor Zavoda za plan poročal o gospodarskem stanju okraja in nekaterih pomembnejših določilih predloženega osnutka plana, potem pa so politični delavci v daljši razpravi podrobno razložili svoje misli in pobude za razvoj gospodarstva v letošnjem letu. Predsednik Okrajnega odbora SZDL Tine Remškar in predsednik OLO ing. Karmelo Budihna sta poudarila naj, da se izražajo vsi gmotni viri za razvoj obrti, trgovine, gostinstva ter drugih javnih služb.

Okrajni odbor SZDL Gorica je kmetijstvo napredovalo znatno manj. Se bolj kritično pa je stanje v obrti, trgovini in gostinstvu, kjer obseg uslug sicer narašča, toda le zaradi zunanjih činiteljev (dviga cen, naraščanja kupne moči prebivalstva in podobno). Tehnična in strokovna raven teh panog in služb pa ostaja enaka, oziroma ponekod celo nazaduje.

Podjetje v okraju denimo nove kredite, ki jih ponujajo iz raznih virov pod zelo ugodnimi pogoji. V severnem Primorju nima ljudski odbori, zbornice ter delovni kolektivi pripravljene niti enega načrta za ustanovitev nove obrtne delavnice, prodajalne ali gostinskega obrata. Okrajni odbor SZDL je zato zahteval, da tem vprašanjem Trgovinska, Obrtna in Gostinska zbornica ter drugi odgovorni organi in kolektivi posvetijo vso skrb, osnovne organizacije Socialistične zveze pa naj nanje izvajajo stalen moralni in politični pritisk.

Okrajni ljudski odbor bo namenil 30% sredstev iz svojega investicijskega sklada, ki bo znašal blizu 100 milijonov dinarjev, za razvoj obrti, gostinstva, trgovine in drugih služb javnega značaja. Denar bo prejel tisti kolektiv, ki bo predložil potrebno tehnično dokumentacijo in načrte. Iz teh virov bo OLO letos finančiral tudi začetna dela pri gradnji prepotrebne gimnazijskega poslopja v Novi Gorici.

Razni komunalni problemi postajajo po občinah, zlasti v Novi Gorici, tako pereči, da je zmeraj bolj neogibna pomoč podjetij in gospodarskih organizacij. Po novih predpisih bo delovnim kolektivom ostalo precej več sredstev v skladih za splošno uporabo. Občinski ljudski odbori naj bi torej iz svojih sredstev ter prispevkov samoupravnih orga-

TRBOVLJE pomembno kulturno središče

V razdobju dobrega tedna so se zvrstile v novem Delavskem domu štiri kulturne prireditve, s kakršnimi se lahko seznanimo kvečjemu v večjih kulturnih središčih naše države

Ljubljanska Opera je gostovala s Smetanovo »Prodanano nevesto«, zvečer pa še z Lindpatnerjevim baletom »Danina«. Ivedba obeh del je bila brezhibna in je bila publika nadvse navdušena ter z živahnim aplavdiranjem nagradila nastopajoče. Gostovanje je bilo pomembnejše, ker so se gostem odločili zanj v neprimernem zimskem času, pa so kljub tem okoliščinam brezhibno izvedli program v najboljši zasedbi. Nekaj povsem novega je bil za Trboveljčane nastop baleta, ki jih je iz-

tiru. Čeprav razmeroma teže razumljivo delo je vendar pritegnilo vso pozornost obiskovalcev, za naslednje delo v okviru abonmaja pa si žele kako vselejoro ali komedijo.

Pogled na foyer Delavskega doma v Trbovljah

redno navdušil. Trbovlje in Zavesje so dobro zavedata, kaj pomenijo taki obiski za njun kulturni dvig.

Naslednji gost je bilo celjsko Mestno gledališče, ki je uprizorilo Kislingerjevo dramo »Na slepem

Velenjčanke se bodo zavzele za tržni prostor in nadzorstvo na igriščih

sedena dvorana pa je nagradila beograjske goste z dolgotrajnim aplavdiranjem. Še posebej sta bila prisrčno sprejeta oba solista, klarinetist Ernest Aćkun in violonist Igor Ozim.

V četrtak so se velenjske žene zbrale na občnem zboru Društva za napredek gospodinjstva. Društvo je do zdaj uspešno delalo, pripravilo je več tečajev, delo pa bi bilo lahko še boljše, če bi imeli primerne prostore. Na občnem zboru so precej živahno razpravljale predvsem pa o vzgojnih vprašanjih. Stvelilo prebivalcev v Velenju je v zadnjih letih precej naraslo in zato je tudi zmeraj več otrok, za katere bo treba poskrbeti. Zenske so na zboru skienile ustanoviti pionirske kolonije, ki bi jih uporabljali predšolski otroci pozimi. Poleti pa naj bi društvo poskrbelo, da bi pedagogi zbrali otroke na igriščih, kjer bi se igrali pod nadzorstvom.

Vse štiri prireditve so močno razgibale trboveljsko kulturno življenje in Trboveljčani si žele še mnogo podobnih obiskov, vsem gostom pa veljaj s tega mesta javna zahvala.

Velenjski grad

DESET LET USPEHOV Svobode »Slava Klavora« v Mariboru

Najmočnejše prosvetno društvo v mariborskem okraju DPD Svoboda »Slava Klavora« je minuli teden slavilo desetletnico plodnega in bogatega dela. Društvo ima svoje začetke v prvem pevskem zboru, ki je bil ustanovljen leta 1945 v Mariborski tekstilni tovarni. Kmalu se je članstvo zboru razširilo med tekstilne delavce vsega Maribora, v marcu 1948 pa je bil ustanovljen zbor SKUD »Slava Klavora«, sedanje Svobode. Društvo se je naglo razraščalo v vse panoge prosvetne dejavnosti in je v svojem najširšem poletu doseglo 22 sekcij z več kot 6000 člani. Jedro društva je še naprej ostal moški pevski zbor, ki je s svojim zborovodjem Rajkom Sikoškom naglo rasel in postal znan po vsej Jugoslaviji. Za njim je zbor prevzel prof. Jože Gregorc in ga pripeljal do zavirljive višine. Njegovi nastopi so zboru prinesli sloves enega najboljših pevskih zborov v državi, nastop pred maršalom Titom pa mu je dal najvišje priznanje. Sedaj se zbor pripravlja za turnejo in tekmovanje po inozemstvu.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Ob praznovanju desetletnice je društvo pripravilo teden kulturnih prireditev, ki so uspešno potekale od 10. do 16. t. m.

Uspehi – sad složnega dela

Avto-moto društvo Tržič je med najdelavnejšimi tovrstnimi organizacijami v Sloveniji. To potrjuje tudi dejstvo, da je društvo v začetku leta prejelo najvišje odlikovanje Glavnega odbora Ljudske tehnike Jugoslavije, srebrno plaketo »Boris Kldriča«. Društvo ima 362 rednih članic in članov, razen tega 793 pionirk in pionirjev. Društvo ima tudi precejšnja osnov-

več predavanj o cestnoprometni varnosti, prometnih predpisih itd. Predavanja so imeli tudi po šolah. — Solska komisija je organizirala 4 tečaje za šoferje in je opravilo izpite 105 tečajnikov. Športna komisija, ki je pripravljala posamezne dirke, je posvetila tudi precej pozornosti sodniškemu kadru in izlošanju mladih tekmovalcev. Propagandna komisija je urejala društveno

Na sredstva, saj poseduje 6 avtomobilov in 9 motornih koles.

Na sredstva, saj poseduje 6 avtomobilov in 9 motornih koles. Skupna vrednost osnovnih sredstev znaša 8.424.000 dinarjev. Na nedavnem občnem zboru, ki so se ga udeležili tudi ugledni gostje, je poročal predsednik tov. Jurjevčič. Društvo razvija svojo dejavnost potom komisij in tako je komisija za cesto in promet organizirala pionirski odred 25 prometnih miličnikov, ki so 47 dni usmerjali promet na križiščih v Tržiču. Organizirala je

izložbeno okno, razstavljala razne foto posnetke in z gesli opozarjala občinstvo na prometne predpise. Turistična komisija je priredila 12 izletov, od teh 5 pionirskih. Za vse to delo so na občnem zboru bili pohvaljeni in kot priznanje dobili od Glavnega odbora Ljudske tehnike bronasto plaketo tovariš predsednika Jože Jurjevčič. Znak tovarišarstva na cesti AMZ Slovenije pa sta prejela tovariša Jakob Šter in Pepl Gorican, plakete za požrtvovalno delo v društvu pa tov. Jelka Marčič in Jakob Šter. Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Na sliki: Pionirji na skupščini AMD Tržič.

Traktoriste že imajo

Zadnje soboto so v Smartnem ob Paki slovesno zaključili tečaj za traktoriste. Obiskovalo ga je 32 moč in fantov iz kmetijskih zadrug Smartno ob Paki, Lutskih in Ljublje pri Mozirju. Priznati moramo, da so tečajniki mnogo pridobili in bodo znali opravljati s traktorji, katere bodo posamezne kmetijske zadruge kmalu dobile.

SLG iz Celja gostovalo v Ptujju

V nedeljo 16. t. m. je Slovensko ljudsko gledališče iz Celja gostovalo v Ptujju z dramo Jura Kislingerja »Na slepem tiru«. To je bilo prvo gostovanje celjskih gledališčnikov v Ptujju, pred tem pa je ptujsko gledališče gostovalo v Celju. Upravi obeh gledališč sta sklenili, da bosta v letošnji sezoni pogledali medsebojno stika, saj obeh gledališč ne loči razdalja, ne njih hopenje. Ptujsko občinstvo je goste pri srčno pozdravilo.

IZPRED SODISCA V MARIBORU Zaradi uboja in tatvin obsojena na dvajset let strogega zopora

Zensko truplo v vodnjaku — Veselo življenje po uboju

Pred Okrožnim sodiščem v Mariboru je bila 26-letna Kristina Zinko obsojena zaradi uboja Julijane Tomazinje in zaradi tatvin na 20 let strogega zopora.

se je z njima stalno pravdala. Tako sta se Tomazinjeva in Zinkova v zaporu dogovorili, da bo Zinkova po prejeti kazni prišla k Tomazinjevi na dom. Tam bi delala v domu in na polju, kakega posestva nista imeli. Septembra je Zinkova res prišla k Tomazinjevi. Prav posebno zadovoljna pri njej ni bila, ker je bila Tomazinjeva precej skopa in proti njej nezuparna, saj je celo niso zaklepala pred njo, kadar je odšla z doma.

Zinkova je stara znanka sodnih zaporov. Večkrat je že bila obsojena zaradi večjih in manjših tatvin, pred leti celo na 8 let strogega zopora in je bila iz zopora celo izpuščena 2 leti pred iztekom kazni. Ko je bila v mariborskih zaporih, se je seznanila v celnici z Julijano Tomazinjevo, posestnico iz Nove vasi pri Slov. Bistrici. Le-ta je bila v preiskavi zaradi požiga lastnega gospodarskega poslopja. Tomazinjeva je bila čudaška ženska, živeča je popolnoma sama, ker se s svojim sinom in snaho ni razumela in

Naslednjega dne je najprej očistila sledove krvnega dejanja. Nato se je polastila oblike pokojnice in slika jo je začela preurejati. Takoj je tudi začela razprodajati njeno blago. Stalno je pohajkovala po Slovenski Bistrici, popivala z moškimi in noč za nočjo prenočevala v hiši svoje žrtve. Njeno početje je vzbudilo pozornost miličnikov, ki so jo zaradi vlačugarjenja predali sodniku za prekrške, ta pa jo je kaznoval z zaporno kaznijo.

Sosedje so pogrešili Tomazinjevo, mislili so pa, da je najbrž odšla okrog sodišča in odvetnikov. Ko pa se je bližnjemu sosedu pokvaril vodnjak, je začel črpati vodo iz vodnjaka Julijane Tomazinje. Zazdlo se mu je, da je voda usmrjena, posvetil je v vodnjak in opazil na dnu plavajoče truplo. Sodna komisija je ugotovila, da je to truplo Julijane Tomazinje. Najprej so osumili uboja s tina pokojnice, kmalu pa se je izkazalo, da je zločin opravila Kristina Zinkova, ki je po daljšem oklevanju končno le priznala.

Na obravnavi je svoje dejanje hladnokrvno priznala, hotela pa ga je omiliti, češ da ni ubila Tomazinjeve iz koristoljublja, ampak iz maščevanja, ker ji je Tomazinjeva prepovedala hoditi z enim izmed njenih »zarotencev« Francem Tuškom. Sodišče pa temu spremenjenemu zagovoru ni verjelo, ker je bilo popolnoma jasno, da je Tomazinjevo ubila le zaradi denarja in njenega premoženja. Razen Zinkove se je zaradi tatvine zagovarjal tudi njen zarotenc Tušek, ki je bil zaradi prikrievanja ukradenega blaga obsojen na 2 meseca zopora, ker se je izkazalo, da o strahotnem dejanju Zinkove ni vedel ničesar.

CEMU KORAK NAZAJ? Na mostu med produkcijo in uslugami

Na sestanek delavskega sveta strojnih delavnic je prišlo do razgovora s predstavniki Poslovne zveze. Delavski svet je odločno zastopal stališča, da produkcije ne bodo opustili, temveč jo bodo še povečali. Kljub temu pa ne mislijo opustiti uslužnostne dejavnosti, saj menijo, da je ser-

visna služba za poljedelske stroje in ostala motorna vozila zelo koristna za njihovo podjetje, saj jim nenehoma signalizira potrebo po nadomestnih delih, katerih pri nas ne izdelujejo. Delavski svet je menil, da bi ponovna preusmeritev samo na uslužnostno dejavnost in opustitev produkcije pomenila spet neizkoriščen strojni park, zvišanje cen uslužnostnim storitvam in opustitev več kot polovice delavcev in delavk. Zdej je zaposleno v strojnih delavnicah 85 ljudi, predvsem mladih fantov in deklet, ki so zaposleni pri produkciji nadomestnih avtomobilskih delov. Razen tega v podjetju menijo, da so brez pomoči nekdanjega ustanovitelja dosegli znaten napredek podjetja in imajo sami pravico odločiti o svoji usodi. Ker Poslovna zveza nima niti pravne podlage, da priključi samostojno podjetje kot svoj obrat, je končno prišlo do sporazuma, da produkcije ne bodo opustili, pač pa je delavski svet zagotovil predstavnikom Poslovne zveze, da na račun proizvodnje nadomestnih delov ne bo zmanjšana uslužnostna dejavnost pri popravilu poljedelskih strojev.

NAJ ODLOČA DELAVSKI SVET

Na sestanek delavskega sveta strojnih delavnic je prišlo do razgovora s predstavniki Poslovne zveze. Delavski svet je odločno zastopal stališča, da produkcije ne bodo opustili, temveč jo bodo še povečali. Kljub temu pa ne mislijo opustiti uslužnostne dejavnosti, saj menijo, da je ser-

visna služba za poljedelske stroje in ostala motorna vozila zelo koristna za njihovo podjetje, saj jim nenehoma signalizira potrebo po nadomestnih delih, katerih pri nas ne izdelujejo. Delavski svet je menil, da bi ponovna preusmeritev samo na uslužnostno dejavnost in opustitev produkcije pomenila spet neizkoriščen strojni park, zvišanje cen uslužnostnim storitvam in opustitev več kot polovice delavcev in delavk. Zdej je zaposleno v strojnih delavnicah 85 ljudi, predvsem mladih fantov in deklet, ki so zaposleni pri produkciji nadomestnih avtomobilskih delov. Razen tega v podjetju menijo, da so brez pomoči nekdanjega ustanovitelja dosegli znaten napredek podjetja in imajo sami pravico odločiti o svoji usodi. Ker Poslovna zveza nima niti pravne podlage, da priključi samostojno podjetje kot svoj obrat, je končno prišlo do sporazuma, da produkcije ne bodo opustili, pač pa je delavski svet zagotovil predstavnikom Poslovne zveze, da na račun proizvodnje nadomestnih delov ne bo zmanjšana uslužnostna dejavnost pri popravilu poljedelskih strojev.

visna služba za poljedelske stroje in ostala motorna vozila zelo koristna za njihovo podjetje, saj jim nenehoma signalizira potrebo po nadomestnih delih, katerih pri nas ne izdelujejo. Delavski svet je menil, da bi ponovna preusmeritev samo na uslužnostno dejavnost in opustitev produkcije pomenila spet neizkoriščen strojni park, zvišanje cen uslužnostnim storitvam in opustitev več kot polovice delavcev in delavk. Zdej je zaposleno v strojnih delavnicah 85 ljudi, predvsem mladih fantov in deklet, ki so zaposleni pri produkciji nadomestnih avtomobilskih delov. Razen tega v podjetju menijo, da so brez pomoči nekdanjega ustanovitelja dosegli znaten napredek podjetja in imajo sami pravico odločiti o svoji usodi. Ker Poslovna zveza nima niti pravne podlage, da priključi samostojno podjetje kot svoj obrat, je končno prišlo do sporazuma, da produkcije ne bodo opustili, pač pa je delavski svet zagotovil predstavnikom Poslovne zveze, da na račun proizvodnje nadomestnih delov ne bo zmanjšana uslužnostna dejavnost pri popravilu poljedelskih strojev.

visna služba za poljedelske stroje in ostala motorna vozila zelo koristna za njihovo podjetje, saj jim nenehoma signalizira potrebo po nadomestnih delih, katerih pri nas ne izdelujejo. Delavski svet je menil, da bi ponovna preusmeritev samo na uslužnostno dejavnost in opustitev produkcije pomenila spet neizkoriščen strojni park, zvišanje cen uslužnostnim storitvam in opustitev več kot polovice delavcev in delavk. Zdej je zaposleno v strojnih delavnicah 85 ljudi, predvsem mladih fantov in deklet, ki so zaposleni pri produkciji nadomestnih avtomobilskih delov. Razen tega v podjetju menijo, da so brez pomoči nekdanjega ustanovitelja dosegli znaten napredek podjetja in imajo sami pravico odločiti o svoji usodi. Ker Poslovna zveza nima niti pravne podlage, da priključi samostojno podjetje kot svoj obrat, je končno prišlo do sporazuma, da produkcije ne bodo opustili, pač pa je delavski svet zagotovil predstavnikom Poslovne zveze, da na račun proizvodnje nadomestnih delov ne bo zmanjšana uslužnostna dejavnost pri popravilu poljedelskih strojev.

STROJNE DELAVNICE V PTUJU

Na mostu med produkcijo in uslugami

Prejšnji teden so v ptujskih strojnih delavnicah na Rajsčevi cesti morali za nekaj ur ustaviti produkcijo iskanih nadomestnih delov za avtom

SAHOVSKO PRVENSTVO V ODLOČILNI FAZI

PET KANDIDATOV

Sarajevo, 18. marca - Sinoči se je naposled končala z remijem prekinjena partija Matanović - Gilgorić, tako da se sedaj ve, s kakšnimi zalozami razpolaga vsak posamezni igralec pred tremi zadnjimi koli.

PETORICA IN NJENI NASPROTNIKI

Ne le tekmovalci marveč tudi sarajevski ljubitelji šaha na široko razpravljajo in prognozirajo kdo bo novi prvak. Tako Gilgorić kot Ivkov in Matanović imajo na listah približno isto število glasov. Nekateri menijo, da ima določene možnosti tudi večkratni državni prvak dr. Trifunović, glede na njegove velike izkušnje. Slušajo se tudi glasovi v korist Djuraševića, ki je na tem prvenstvu zaigral boljše kot kdaj koli prej.

Table with 2 columns: Player Name and Points. Includes names like Gilgorić, Ivkov, Matanović, Trifunović, Matulović, Milčić, Puc, Bogdanović, Sokolov, Vukčević, Čirić, Dimc, Vuković, Janošević, Sofrevaški, Lukić, Ivković, Karakadžić, Cuderman.

Številke v kolonah pomenijo igral. dobil, remi, izgubil, točke, odstotek možnih točk iz odigranih partij.

Od petorice kandidatov za prvo mesto ima Gilgorić nekoliko šibkeše partnerje kot njegovi tekmeči.

KOLIKO TOČK BO POTREBNO ZA ZMAGO

Velike možnosti so, da si bo dvojica ali morda celo četvorica delila zmago. V tem primeru bi morali kasneje imeti ponovno srečanje za naslov državnega prvaka, v kraju in ob času, ki ga bo določila Sahovska zveza Jugoslavije.

ALI BOMO DOBILI NOVE MOJSTRE?

Za pridobitev mojstrskega naslova na tem prvenstvu je potrebno 9,5 točk oziroma 50 %. Od petorice mojstrskih kandidatov Ivković in Cuderman nimata več niti praktičnih niti teoretičnih možnosti pa čeprav bi oba dobila vse tri zadnje partije.

Čirić, Vukčević in Dimc? Čirić in Vukčević morata iz treh partij izvežati vsaj 1,5 točke, Dimc pa dve točki. Pogledajmo, kateri so njihovi nasprotniki: Čirić: Ivkov, Cuderman, Lukić. Vukčević: Dimc, Vuković, Ivković. Dimc: Vukčević, Milčić, Puc.

Ivkov

»Planiški teden« tudi letos

Včeraj se je začel v Planici trening skakalcev za mednarodne skakalne tekme, ki bodo 30. marca

Prilodno nedeljo, to je 30. marca, bo v Planici na 80 m skakalnici velika mednarodna prireditelj. To tekmovanje je sprejela v svoj koledar tudi mednarodna smučarska zveza FIS.

Slovenska smučarska zveza je že poslala vabila, in sicer Vzhodni in Zahodni Nemčiji, Češkoslovaški, Poljski, Avstriji, Švici, Franciji in Italiji.

Danes dopoldne se je pričel v Planici zvezni tečaj za najboljšje skakalce, ki se bodo pripravljali za mednarodno tekmo do prihodnje nedelje.

Do nedelje pa bodo na osnovi treninga izbrali reprezentanco, ki nas bo zastopala na mednarodnih tekmah v Planici.

Tega treninga se bosta udeležila tudi »skandinavca« Jože Langus in Zidar.

Reprezentanti bodo trenirali na 80 m skakalnici.

— ALEKSANDRIJA, 18. (AP). — V četrtfinalu mednarodnega teniškega turnirja v Aleksandriji je Egiptčan Moubarek premagal Jugoslavo Panajotovića s 6:1, 6:4.

— MOSKVA, 18. (TASS). — Reprezentanca SZ v hokeju na ledu je doma premagala reprezentanco ZDA s 5:3 (2:1, 2:2, 1:0).

— LONDON, 18. (Reuter). — Angliško profesionalno moštvo v hokeju na ledu v Wembley Lomu je premagalo moštvo svetovnega prvaka, reprezentanco Kanade s 6:2. To je prvi poraz kanadskih hokejistov v Evropi.

— BUENOS AIRES, 18. (AP). — V V. kolu mednarodnega šahovskega turnirja v Mar del Plat je Bengt Larsen (Danska) premagal Argentince Plinka. Larsen je doslej dosegel 5 točk iz petih partij.

— ZENEVA, 18. (AFP). — V dolni Angandine v švicarskih Alpah je včeraj zasul plaz 20 nemških smučarjev. Reševalci so sicer izkopalj vse ponesrečence, toda pet jih je bilo že mrtvih.

Obe plati jeseniškega hokeja

Hokejski klub se čuti osamljenega sredi materialnih težav — Igralci niso dobili plače za »izgubljene dni«

V soboto zvečer so se zbrali na rednem letnem občnem zboru jeseniški hokejisti in njihovi številni simpatizerji. V svojem poročilu je dosedajni predsednik Karl Frančeskin seznanil prisotne s številnimi uspehi, napredkom in vzponom jeseniškega hokeja, na drugi strani pa je opozoril vrsto težav, ki so spremljale klub v pretekli sezoni.

Na številnih tekmah se je razvedrilo na tisoče jeseničanov in okolčanov vse tja do Kranja in Ljubljane. Vzile vsem uspehom pa se klub bori s težkimi finančnimi težavami, saj je zaključil letošnjo sezono z blizu 300 tisoč dinarjev primanjkljaja.

Organizacija, nabiranje raznih reklamnih napisov žal ni zadostovalo za kritje stroškov v tej sezoni. Za razne tuje klube, ki so gostovali in domača tekmovalca so izdali 3.700.000 din, dohodkov pa je bilo le 3.300.000 din.

Največ so izdali za opremo — prek 700.000 dinarjev, pa še ni opremljeno C moštvo. Razen tega je še vrsta neodločenih živih potreb na igrišču. Slučajno je razpadla in že v prihodnji sezoni bo treba misliti na novo. Drsalciše, ki je izpostavljeno vsem vremenskim nepravilnostim in sajam, bi morali pokriti. To ne bi bil potem samo prostor za hokej, temveč za najrazličnejše športne prireditve od odbojke, košarke, boksa, rokometu, do najrazličnejših množičnih sestankov. Skratka, to bi bil objekt za vse. Z enotno in energično akcijo, ki bi pa gotovo podprli vsi jeseničani, bi to prav gotovo dosegli. Pred novo upravo je sedaj, da prične resno misliti na to.

Tajnik, tovarš Tomazin je s številnimi ilustrirali uspehe jeseniških fantov v letošnji sezoni. Doma praktično ni bilo enakovrednega nasprotnika. Državno prvenstvo so osvojili brez izgubljene točke z gol razliko 6:3. Poleg tega so premagali vrsto tu-

jih renomiranih moštov kot Einheit iz Berlina z 10:8, Sciatoliti s 4:3, Budimpešto s 7:2 itd. Pospravili so le šest porazov, od teh štiri na tujem in dva doma (od tujih moštov).

B moštvo doma tudi nima partnerja. Konkurence toliko časa ne bo, dokler bosta v Jugoslaviji samo dve umetni drsalnici. Pionirji pa sploh nimajo v državi partnerjev, zato so se morali zadovoljiti s tem, da so igrali med seboj.

Po poročilih je med drugimi spregovorili tudi popularni Valenter. Povedal je, dobesečno takole: »Nič ne more reči, da fantje niso dali od sebe vsega, kar so mogli. Skušali so vedno zadovoljiti vedno bolj zahtevno publiko. Vsi smo bili nemalo prizadeti, ko smo ob mesecu namesto običajnega zasluzka dobili samo nekaj tisočakov zaradi številnih odsotnosti. Ker je večina igralcev poročenih, tako ne more več iti dalje. Nič ne zahteva nagrad, toda brez mesečnih plač ne moremo živeti.« Tudi ostali igralci so pritrtili njegovim besedam. Vprašamo se: ali je za tako podjetje kot je jeseniška Zvezarna, res tako velik problem plačati zamujene dneve za 15 fantov v sezoni?

Tovariš Kresle Leopold, predsednik športne zveze Slovenije je čestital jeseniškim hokejistom za osvojitve državnega prvenstva in dejal, da bo v prihodnje treba investirati več denarja za šport, kajti šport nudi razvedrilo najširšim slojem prebivalstva, športni delavcem pa je treba dati isto priznanje in isti rang kot za uživaljo javni delavci raznih družbenih organizacij.

Izvoljen je bil nov odbor, ki bo moral v prihodnji sezoni skrbeti za nadaljno rast jeseniškega hokeja. S. E.

ED LASSIE CRNEC iz Harlema KRIMINALNI ROMAN

»Kar v gostilno bom zavil,« sem rekel in mu obrnil hrbet. Gostilna je bila le medlo razsvetljena. Lastnik je bil ves mrk, kot da je na pogrebu. Nemara zato, ker sem bil jaz edini gost. Sedel sem v bližini točilne mize, naročil kavo in pecivo s sadjem. Pecivo je bilo odlično, zato sem naročil še eno porcijo, nato pa tudi kavo. Medtem ko sem jedel, sem kdaj pa kdaj pogledal skozi umazano šipo proti poslopu, kjer so imeli varilci večerni tečaj. Ker je bilo šele pol osmih, sem vzel v roke list, ki mi ga je ponudil gostilničar. Tako sem se zaveraval v branje, da nisem opazil, kdaj je odbila osem. Zmotilo me je glasno govorenje. Pogledal sem kvišku in se zdrnil. Skupina mladih fantov se je zgrnila v gostilno, med njimi je bil tudi Thomas. Naročil sem tretjo kavo in se skril za časopis. Novi gostje so sedeli. le Thomas je stopil k umivalniku. Ko se je vrnil, je bil prost samo še stol zraven mene. Ni sedel, za enega svojih prijateljev se je postavil in naročil kavo s pecivom. V zrcalu nad točilno mizo sem videl vse, kar se je dogajalo za

mojim hrptom. Opazil sem, kako se je eden izmed fantov nasmehnil, nato pa rekel Thomasu: »Tam je še prost stol, Tath. Bolje bo če sedeš.« »Saj res,« je rekel Thomas. »Nisem opazil stola. Hvala!« Ker sem precej širok v plečih, me je moral malo odriniti, da je lahko sedel. Čeprav sem se stisnil, je ostalo zanj komaj toliko prostora, da je nosil skodelico k ustom. Nazadnje se je polil s kavo po hlačah. Segel je po papirnato servieto, me pri tem sunil v rebra in spregovoril v črnskem narečju z Juga: »Kaj takega bi v mojem domačem kraju ne bilo mogoče.« V gostilni je vse utihnilo. Pogledal sem čez list in videl, kako je Thomas nekaj namigoval svojim tovaršem, nato pa mi je kot po naključju zill na rokav nekaj kapljic kave. Ce bi se takrat ne uprl, bi bila v nekaj trenutkih prav gotovo proti meni vsa ta drhal. Vstal sem, ga odrinil z roko in rekel: »To je nemara res. Toda tu smo v svobodni deželi, ki ima drugačne običaje.« Cesa bolj neumnega ne bi mogel blekniti, vendar mi je kar ušlo z jezika. Ce se bo zdaj razvnel prepri in pretep in bo kdo poklical stražnika, bom moral pokazati detektivsko izkaznico. V tem primeru adijo lep zasluzek, zbogom tisoč pet sto dolarjev! Bolje bi bilo, če bi se vse končalo brez prepira. Ze sem hotel mirno oditi, pa mi Thomas ni dal priložnosti za to: »Prekleti, umazani črnci!« je siknil skozi zobe in dvignil pest. Zgrabil sem ga za roko in mu jo zvil v plečih. Skušal se je iztrgati. Spet sem mu zvil roko, nato pa sem ga naglo izpustil. Padel je kot prazna vreča, klobuk pa se je skotalil daleč od njega. »Pijandural!« je zavpil ves iz sebe. »Za to te bom ubil!«

Šport po svetu

Francozi za priprave olimpijcev

Minister za vzgojo René Billères je v Parizu objavil, da bo prispevala vlada v letošnjem letu za pripravo francoskih atletov na olimpijske igre v Rimu leta 1968 80 milijonov frankov.

»Olimpijske igre so dogodek, ki kaže moč in življenje posamezne dežele.« Zdi se, da se tudi Francozi resno pripravljajo na olimpijske igre, ki bodo po vsem sodeč prekosile vse dosedanje tako po svojih športnih uspehih, kakor tudi vnanjem okviru.

Dosedanja veljava našega športa v svetu in neposredna bližina samih iger

Odred : Gradličar

Športno javnost obveščamo, da bo v četrtek 20. marca ob 16. na stadionu ODREDA prijateljska nogometna tekma ODRED : GRADLIČAR. Vstopnina: za odrasle Din 65 in za mladino Din 35.

Šreča se je nasmehnila

Angleški kletarski delavec Brockwell te dni ni mogel verjeti svojim očem in ušesom, da je srečal dobrih najvišjega zneska, ki je bil kdajkoli izplačan v Angliji, pa bržkone tudi na svetu, v znani nogometni »stavi«. Bil je edini, ki je pravilno zadel vse rezultate in je zato prejel 200.000 funtov, kar pomeni skoraj 246 milijonov dinarjev.

Zarja sovjetskega tenisa

Moskovski radio poroča, da bodo poslali svoje obetajoče mlade teniske igralce na velike ameriške turnirje v tej sezoni.

Poročilo sticer ne omenja niti igralcev niti turnirjev, vendar lahko po dosedanjih izkušnjah iz nastopov sovjetskih športnikov v tujini sodimo, da se njihovi igralci ne bodo pojavili samo kot zeleni nebotljeni učenci.

»Ali ne vidite, da sem močnejši od vas? Oporozarjam vas, jaz nisem začel prepira.«

Z desnico je segel v žep, v katerem moški po navadi nosijo samokrese, pa se je premislil, si šel s prsti skozi lase, vstal in spet sedel na svoje mesto.

»Gospoda, nikar se ne pripravajte!« je jokavo prosil gostilničar. »V lokalu ne bi rad imel nevšečnosti.«

»Tudi jaz ne,« sem odgovoril in vrgel denar na pult. »Zato grem!«

Ko sem stopal proti postaji podzemeljske železnice, sem si dajal vse mogoče vzdeve. Nisi znal biti diplomat, ti osel, ti Moore, ki se imenuješ »super detektiva!« Vse si pokvaril. Zdej ne moreš več zasledovati človeka, ki bi ga moral imeti vselej na očeh.

V okolici ni bilo nikogar. Ce bi tam čakal na Thomasa, bi me gotovo opazil. Pospešil sem korake in ustavil taksi. Po podatkih, ki mi jih je dala Kay, sem sklepal, da stanuje Thomas v 24. ulici na zahodu. Peljal sem se do triindvajsete in se skril ob vhodu natanko nasproti postaje. Medtem ko sem čakal, sem se spraševal, čemu ni Thomas potegnil samokresa, čemu ni zamahnil z nožem. Odgovor sem brž našel: Thomas ni hotel, da bi posegla vmes policija, ki bi naju prav gotovo odpeljala, v tem primeru pa bi kaj kmalu ugotovili, da je tisti Thomas, ki ga iščejo v Ohio.

Dobre četrte ure potem je prišel Thomas. Za trenutek se je ustavil pri časopisnem kiosku, malo pokramljal s prodajalcem in kupil izvod »Poljudne mehanike«. Na vogalu je bila gostilna. Thomas je vstopil.

Sel sem mimo okna in ga videl, kako se je pogovarjal z mlado prodajalko, staro kakih dvaj-

KOSARKA Neuspeh državnega prvaka

Milan, 18. marca — Na gostovanju po Italiji so v prvi tekmi v Caniju kosarkarji našega državnega prvaka Olimpije iz Ljubljane doživeli poraz v borbi z moštvom Oransoda. Šk igra v prvi italijanski ligi. Čeprav je Olimpija vodila ves čas igre, so Italijani v zadnjih minutah izenačili in zmagali z rezultatom 70:66 (31:36). Za Olimpijo je bil najuspešnejši Skrjanc s 24 koši, pri Oransodi pa se je odlikoval visoki ameriški kosarkar Vlastelica s 27 koši. Oransoda je v prvi polovici letošnjega italijanskega prvenstva v kosarkarstvu jila tretje mesto, vendar pa je v nadaljevanju precej popustila, saj je trenutno šele šesta na lestvici.

Š slavnostno otvoritve dvoboja za naslov svetovnega prvaka v šahu: Botvnik, angleški mednarodni mojster Golombek, ki je pomočnik glavnega sodnika, švedski velemojster Stahlberg — glavni sodnik in Smislov

Bled obnovlja tradicijo

IV. mednarodni šahovski festival bo od 6.-12. junija — Novoletni turnirji za posameznike

Zadnje dni je okrajni šahovski odbor Kranj poslal po svetu vabila na IV. mednarodni blejski šahovski festival. V okviru programa festivala bo in iz drugih držav. Letošnji festival, ki bo od 6. do 12. junija, bo nedvomno zelo koristil učrstitvi šahovske tradicije Bleda kot letovišča. Drži namreč, da je Bled mimo prirodnih lepot in raznih prireditev vselovelj v svet tudi s svetovnoznanim šahovskim leturnirjem leta 1931, na katerem je, kot je znano, zmagal v bleščem slogu tedanjih svetovni prvak Aljehin.

Posobni prireditveni odbor na Bledu se sedaj pripravlja noveletne mednarodne turnirje posameznikov, ki bodo izvedeni na podoben način, kot vsakoletni turnirji v Hastingsu, Beverviku, Bognor Regisu in drugje.

Prireditelji pričakujejo, da bodo na festivalu sodelovali šahisti in šahistke iz Avstrije, Nemčije, Poljske, Madžarske, Nizozemske, Romunije, Šk, III. mednarodni moštveni turnir, mednarodni turnir moštrov, mednarodni turnir mojstrskih kandidatov in šahist ter mednarodni brzopeteln turnir posameznikov. Glede na to, da so vabila tiste poslana dosti prej kot za dosedanje festivale, lahko pričakujemo, da bo udeležba še večja kot lani, ko je sodelovalo 33 moštov, mnogo tekmovalcev in šahistk.

Po dolgem trpljenju je premiril naš zlati moč

MARTIN IRT upokojenec

Pogreb bo v četrtek, 20. marca 1968 ob 15.30 iz Kristofove mrliške vežice na Zalah.

Zalujoča žena Genovefa, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

Dne 18. marca 1968 je prenehalo biti zlati srce našega nadvse ljubljenskega moža, auja, strica, svaka

IVANA BENCANA grafičnega upokojenca

Pogreb draga in nepozabnega pokojnika bo v četrtek, 20. marca 1968 ob 15. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalah.

Ljubljana, Rožna dolina, cesta VIII. št. 7, Celje, Gorica, Beograd, 18. marca 1968.

Globoko zalujoči: žena Slavica, Milanka z družino in ostalo sorodstvo.

set let. Po načinu, kako sta se menila, sem sklepal, da je to njegovo dekle. Po kratkem razgovoru jo je nežno pobožal po roki, nato pa je prišel ven in se napotil proti staremu poslopu z napisom »Družinski dom«. Gledal sem po oknih, pa se ni nikjer prižgala luč. Njegova soba je bila verjetno na drugi strani, v oknom na dvorišče. Čakal sem še kake četrte ure, nato pa sem šel. Thomas je gotovo že v postelji, sem menil, in čita revijo, ki jo je kupil. Stopil sem v tisto gostilno in popil kozarec vode. Dekleta, ki so stregla, so imela na prsih ploščice z imeni. Thomasovo dekle se je imenovalo Mary Burns. Na nasprotni strani ceste je bila trafika že odprta. Stopil sem v telefonsko celico in poklical Kay. Takoj se je javila. V slušalki je donela od daleč glasa. Natančno sem ji razložil, kaj se je zgodilo, seveda pa nisem niti črnil o preprihu s Thomasom. »Vi ste pa zares vestni,« je rekla, ko sem končal. »Jutri ga bom pospremil do delovnega mesta in ga bom izpustil iz oči, dokler se ne vrne domov. Oglasil se bom jutri zvečer.« »Odlično, Tussy! Kaj boste zdej?« »Nič,« sem odgovoril. »Prijatelj je imam v gosteh, same zanimive ljudi. Čemu ne bi prišli sem?« »Hm, jaz...« Spomnil sem se, da nisem obrit, ona pa je menila, da se obotavljam iz kakega drugega vzroka. »Kar pridite,« me je prepričevala. »Moji prijatelji nimajo rasnih predsodkov.« »Ne gre za to, na to nisem niti pomislil,« sem ji odvrnil. »V zadregi sem preprosto zato, ker nisem obrit.« »Dajte noi,« je rekla. »Ali pridete?« »Dobro, pridem.«

DNEVNE NOVICE

Zgradimo čimprej našim otrokom sobodno okrevališče ob slovenskem morju. To človekoljubno akcijo boš podpril in pospešil, če kupiš danes srečko denarne loterije Rdečega križa Slovenije. Zrebanje bo 20. aprila, izžrebana bo vsaka četrta srečka.

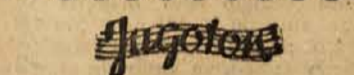
Podjetja, organizacije, urade in vse pisarniške službenice obveščamo, da je izšla druga številka revije «Sodobna pisarna». Revija je že v kratkem času pokazala lep napredek. Vsakodnevni dotok novih naročnikov dokazuje, da je revija bralcem všeč. Prvo in drugo številko lahko dobite brezplačno in brezobvezno na ogled. Pišite ponjo na upravo: Ljubljana, Gosposka 12.

PREDAVANJA

V Klubu kulturnih delavcev govori v četrtek, 20. marca ob 20.30 ur predavanju svojih barvnih diapozitivov univ. prof. dr. Robert Neubauer. Drugič na Ceylonu.

Društvo bolničarjev LRS vabi vse svoje članke na redno strokovno predavanje, ki bo dne 21. marca 1958 ob 19. uri v predavalnici Interne klinike v Ljubljani. Predavala bo dr. Mazovec Majda o srčnih boleznih.

Občinski odbor ZROJ Ljubljana-Center organizira redno predavanje dne 19. marca 1958 ob 19. uri v Domu JLA. Tema: Biološka vojna. Udeležba je obvezna za pododboje: Tabor, Oskar Kovačič in Miklošič. Vabimo tudi vse pododboje s teh področij.

SY-1017
LOVE IS A MANY SPLENDORED THING

(Ljubezen je čudovita stvar)
THE BANANA BOAT
(Day-O), calypso — Tercet Florida

GLEDALISCA

DRAMA
Sreda, 19. marca ob 19.30: Iwazkiewicz: «Poletje v Nohantu». Abonma A. (Preostale vstopnice so že v prodaji.)

Cetrtek, 20. marca zaprti
Petek, 21. marca ob 19.30: Iwazkiewicz: «Poletje v Nohantu». Abonma G. (Preostale vstopnice so že v prodaji.)

Sobota, 22. marca ob 19.30: Brecht: «Svejk v drugi svetovni vojni». Izven in za podelitve. (Vstopnice so že v prodaji.)

Nedelja, 23. marca ob 15: Brecht: «Svejk v drugi svetovni vojni». Izven in za podelitve. (Vstopnice so že v prodaji.)

Ob 20: Goodrich-Hackett: «Dnevnik Ane Frank». Gostovanje ljubljanske Drame na Vrhnici.

OPERA

Sreda, 19. marca ob 19.30: Giordano: «Andre Chenier». Abonma red N. Cetrtek, 20. marca ob 19.30: R. Strauss: «Ariadna na Naksos». Abonma red G.

Petek, 21. marca ob 19.30: Donizetti: «Lucia Lammermoorska». Abonma red Petek popoldanski.

Sobota, 22. marca ob 19.30: Verdi: «Otello». Gostovanje Jožeta Goličiča. Abonma red H.

Nedelja, 23. marca ob 15: Puccini: «Madame Butterfly». Gostovanje Anice Cepetove, prvakinje Operne v Novem Sadu. Popoldanska predstava, izven in za podelitve. (Vstopnice v prodaji od srede, 19. marca od 17. ure dalje.)

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Ljubljana — Mestni dom
Sobota, 22. marca ob 20: A. Koren: «Ambasadors», veseloigra. Premiera. Red A. Vstopnice so tudi v prodaji.

Nedelja, 23. marca ob 16: F. Hladič: «Vsi smo samo ljudje», komedija. Popoldanska predstava. Izven. Zadnjikrat.

Nedelja, 23. marca ob 20: A. Koren: «Ambasadors», veseloigra. Večerna predstava. Izven.

V soboto, 22. marca ob 20. uri bo v Sentjakobskem gledališču premiera zabavne Korenove veseloigre: «Ambasadors», v režiji M. Hlebeca. Nastopil bodo: Grnova, Marincičeva, Ovsčeva, Remškarjeva, Ivanušič, Karus, Razbošek in drugi.

Predprodaja vstopnic pri blaginji v Mestnem domu, rezerviranje telef. 32-860.

Sindikalna podružnica in uprava podjetja tovarne «Usnje» v Kamniku sporočata žalostno vest, da je po mučni bolezni preminil dolgoletni član našega kolektiva

BOJAN POLAK

Pogreb bo v sredo, 19. marca 1958 ob 15.45 v Kamniku.

Svojem globoko sožalje!

Tovarna «Usnje», Kamnik

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža
Sreda, 19. marca ob 20: Manzari: «Naši ljubi otroci». Premiera Izven.

Cetrtek, 20. marca ob 20: Torkar: «Pozabljeni ljudje». Abonma Cetrtek II — kolektiv. Vstopnice so tudi v prodaji.

Petek, 21. marca ob 20: Rattigan: «Globoko sinje morje». Abonma Petek I. Vstopnice so tudi v prodaji.

Ob 20: Manzari: «Naši ljubi otroci». Gostovanje v domu Solidarnosti v Kamniku.

Sobota, 22. marca ob 20: Manzari: «Naši ljubi otroci». Izven.

Nedelja, 23. marca ob 15: Rattigan: «Globoko sinje morje». Abonma nedelja popoldanski — kolektiv. Vstopnice so tudi v prodaji.

Ob 20: Kulundžič: «Usode». Izven. (Veljajo tudi vstopnice od 2. t. m.)

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

MARIONETE
Levstikov (Sentjakobski) trg št. 2
Cetrtek, 20. marca ob 17: Pengov-Simončič: «Zlata ribica».

Sobota, 22. marca ob 17: V. Cinybulik-Dežman: «Igračke na cestah».

Ob 20.30: F. Milčinski: «Zvezdica zaspanka». Za odrasle.

Nedelja, 23. marca ob 11: V. Cinybulik-Dežman: «Igračke na cestah».

Ob 15: L. Novy-V. Taufer: «Moja in živali».

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36
Nedelja, 23. marca ob 17: F. Milčinski: «Dve veseli zgodbi».

Prodaja vstopnic vsak dan od torka dalje (razen nedelje) na upravi. Resljeva c. 36 (telefon 33-020) od 10.—12. ure in pol ure pred začetkom vsake predstave pri gledališki blaginji.

VESTI IZ KRANJA

PRESEKOVNO GLEDALIŠČE
Kranj
Cetrtek, 20. marca ob 20. Premiera — Radovan Gobec: «Planinska roža». Opereta v treh dejanjih. Izven.

Petek, 21. marca ob 17 in 20. Koncert zabavne glasbe — Izvaja veliki zaošni orkester Radio Ljubljana — pod vodstvom Bojana Adamiča Izven.

Nedelja, 23. marca ob 16. — Radovan Gobec: «Planinska roža». Opereta v treh dejanjih. Izven in za podelitve.

KINO

»SVOBODA«: angleški barvni film. «Junaki sherwoodskega gozda». Predstava ob 18, 19 in 20.

»SVOBODA«: ameriški barvni film. «Raspodaja». Predstava ob 19. Zadnjikrat.

Z BLEDA

KINO
»BLEDE«: italijanski film drama «Cesta». Predstavi ob 17 in 20.

Vesti z Jesenic in okolice

Zdravniško dežurno službo tma do 21. marca dr. Sajavec Mihael.

VESTI IZ TRBOVELJ

KINO
»DELAJSKI DOM«: francoski film «Pot v raj».

50 let vodi v kvaliteti

ILIRIJA

KREMA ZA ČEVLJE

CELJSKE VESTI

SLOV LJUDSKO GLEDALIŠČE
Cetrtek, 20. marca ob 14 in 20: Alessandro Casona: «Drevesa umirajo stoji». Gostovanje v Brezčah.

Sobota, 22. marca ob 19: Goodrich-Hackett: «Dnevnik Ane Frankove». Gostovanje v Slov. Konjicah.

KINO
»UNION«: francoski film «Beležnica majorja Thompsona», komedija.

»METROPOL«: jugoslovanski film «Samo ljudje», drama.

Poročili so se: Anton Drolec, klepar, in Marija Pratekar, gospodinjica pomočnica, oba iz Celja; Ivan Leskovšek, zlatar, pomočnik, in Ivana Stopar, tkalka, oba iz Celja; Ciril Zveglar, delavec, in Jospa Podražič, delavka, oba iz Celja; Anton Benedikt, skupnovodja, in Kristina Kovačević, uslužbenka, oba iz Celja.

Umrli so: Franc Sotlar, osebni upokojenec iz Celja, star 77 let; Angela-Marija Satler, trgovska poslovodja iz Slov. Bistrice, stara 41 let; Jožef Majcen, osebni upokojenec iz Stor, star 75 let; Terezija Debelak, gospodinja iz Kunšperka, stara 63 let; Hedvika Boe, gospodinja iz Celja, stara 67 let; Martin Voga, dijak iz Silivnice pri Celju, star 15 let; Franc Belak, osebni upokojenec iz Zadobrove, star 56 let; Jože Dolar, otrok iz Stopnika pri Vranskem, star 2 dni; Ana Prosenak, osebna upokojenka iz Celja, stara 88 let; Marija Stiglic, gospodinja iz Bukovčaka, stara 70 let.

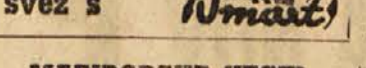
IZ ŽALICA

KINO
»ZALEC«: mehški film «Midva».

IZ ROŽNE SLATINE

KINO
»ROGASKA SLATINA«: nemški film «Kapetan in njegov junaki».

Vsak dan svež s

MARIBORSKE VESTI

DEZURNA LEKARNA:
Sreda, 19. marca, lekarna «Center», Gosposka ul. 12.

Cetrtek, 20. marca lekarna «Tabor», Trg revolucije 3.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE

Sreda, 19. marca ob 14.30: Skvarkin: «Tuje dete». Red LMS-4. Nekaj parternih in ložnih sedežev v prodaji s 50% popustom.

Ob 19.30: Puccini: «Tosca». Red Sreda. Nekaj sedežev v prodaji.

Cetrtek, 20. marca ob 19.30: Shaw: «Pygmalion». Red LMS-3.

Ob 19.30: Mozart: «Figarova svatba». Gostovanje v Slovenski Bistrici.

KINO

»UNION«: ameriški barvni cinem. film «Gospod Roberts».

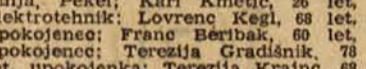
»PARTIZAN«: jap. film «Atomake bombe nad Hirošimo».

»UDARNIK«: ameriški barv. film «Zelja».

Poročili so se: Dr. Jožef Zeilhofer, 27 let, zdravnik — Marija Cibic, 24 let, diplomirana filozof; Konrad Bežjak, 62 let, osebni upokojenec — Justina Kmetič, 45 let, vozovna čistilka; Stefan Vrabčič, 50 let, zidar — Alojzija Škerget, 43 let, pomožna delavka; Anton Jardič, 40 let, delavec — Alojzija Pinter, 43 let, tkalka; Janez Javornik, 25 let, strojni ključavničar — Pavla Rozman, 19 let, uslužbenka; Jožef Gradnik, 22 let, čevljar — Marija Bombek, 24 let, tkalka; Konrad Lovrec, 27 let, sofer — Matilda Veingerl, 23 let, raztezalka; Miroslav Stančič, 24 let, oficir JLA — Stefanija Drozg, 21 let, učiteljica; Karol Prelog, 24 let, delavec — Neža Kurboš, 22 let — Bogomir Cerar, 22 let, avtomehaničar — Jela Paččin, 20 let, predica; Jožef Kolar, 24 let, elektrovarilec — Jožeta Salaj, 33 let, prodajalka; Peter Balazič, 31 let, poljaki delavec — Alojzija Šešel, 32 let, poljaki delavka; Cokan Stanislav, 32 let, nameščenelec — Stefanija Ribič, 35 let, nameščenelec; Cvetko Mikar, 30 let, pekar — Veronika Pečenič, 22 let, tkalka; Ivan Emih, 53 let, posestnik — Veronika Unuk, 40 let, gospodinja; Franc Kovačič, 36 let, zbornikar in pisar — Jožeta Veseljnik, 33 let, tkalka; Franc Horvat, 33 let, avtomehaničar in sofer — Ana Cuk, 30 let, trgovska pomočnica; Rado Hlebec, 24 let, učitelj — Stefanija Skaza, 22 let, učiteljica.

Umrli so: Jožeta Donko, 88 let, gospodinja, Brezje; Magdalena Fras, 72 let, gospodinja; Zvonko Jerabič, 1 leto, otrok — Gomila; Martin Pirbas, 64 let, delavec, Brengova; Anton Gajšek, 71 let, upokojenec; Ivana Strausa, 66 let, upokojenka; Ivana Sečič, 80 let, upokojenka; Nada Likar, 50 let, gospodinja, Zg. Radgona; Tomaž Smigoc, 89 let, zasebnik; Karel Jaušovec, 50 let, upokojenec, Kupetinci; Jožeta Sauperl, 74 let, gospodinja; Hraščje; Marija Vobovnik, 78 let, posestnica; Barbara Krojca, 79 let, gospodinja; Pavla Tobina, 76 let, upokojenka; Karl Vokac, 77 let, upokojenec; Marija Zupan, 6 let, otrok; Pavla Travnik, 46 let, gospodinja; Terezija Hiro, 61 let, gospodinja; Peko; Karl Kmetič, 26 let, cilektnik; Lovrenc Kege, 62 let, upokojenec; Franc Beršba, 60 let, upokojenec; Terezija Gradnik, 78 let, upokojenka; Terezija Krajnc, 68 let, gospodinja; Marija Breznik, 66 let, upokojenka; Milan Mulec, 23 let, delavec, Drankovec; Marija Kokot, 83 let, upokojenka; Peter Partek, 28 let, delavec, Stajngrova; Alojz Bokan, 37 let, čevljar, Križevci; Hedvika Korman, 55 let, upokojenka; Franc Irgulič, 72 let, upokojenec; Henrik Grazi, 66 let, upokojenec; Janez Pucenja, 65 let, upokojenec, Stročja vas.

Za pranje svile, nyлона, volne parfumirane

VRSAC
milne iglice

IZ PTUJA

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ
Sreda, 19. marca ob 16: A. Remec: «Magda». Red LMS-I.

Ob 20: A. Remec: «Magda». Red Sreda in izven.

Cetrtek, 20. marca ob 16: A. Remec: «Magda». Red LMS-II.

Ob 20: A. Remec: «Magda». Red Cetrtek in izven.

Petek, 21. marca ob 16: A. Remec: «Magda». LMS-III.

Ob 20: A. Remec: «Magda». Abonma in izven. Gostovanje v Kidričevem.

Sobota, 22. marca ob 20: A. Remec: «Magda». Red Sobota in izven.

KINO

»PTUJE«: sestavljen program III (Fr. Prešeren — Bodoči čuvarji neba — Pomlad v gorskem lovišču — Lepote podzemlja) za šole in vrtoce; posebne predstave.

IZ MURSKÉ SOBOTE

KINO
»MURSKA SOBOTA«: angl. film «Skozi pekel». Predstavi ob 17.30 in 20.

Izšel je

STATISTIČNI KOLEDAR

za leto 1958

Naročila sprejema Zvezni zavod za statistiko, Beograd, Kneza Miloša 20, pošt. predal 203, tek. rač. pri Nar. banki 103-3297014

ČESTITKE

Jožetu Starcu z Jesenic zelita za rojstni dan vse dobro hvaležna žena Lojzka in hčerka Karmen.

RADIO LJUBLJANA

Sporočila za sredo, dne 19. marca 1958
Poročila: 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00, 22.55.

5.00—8.00 Dobro jutro (pisani glasbeni spored) — 6.30—6.40 Reklame — 6.40—6.45 Naš jedilnik — 8.05 Pisana paleta — 9.00 Prof. dr. Mirko Rupel: Jezikovni pogovori (ponovitev) — 9.15 30 minut za ljubitelje narodnih pesmi — 9.45 George Melachroin s svojim orkestrom — 10.10 Iz skladiščne popotne torbe — 11.00 Od melodije do melodije — 11.35 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev); Govorijo vam pesniki — 12.05 Malj so listični koncert — 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Stojan Vrabčič: Sredstva za zatiranje boleznih in škodljivcev — 12.40 Skladbe slovenskih avtorjev igrata Mariborski instrumentalni ansambel — 13.15 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov — 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — France Vurnik: Pa bo pomlad prišla — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.40 Pri klasičnih mojstrah — Prežihov Voranc: Tisec in en dan — 16.00 Koncert po željah — 17.15 Sestanek ob petih — 17.35 Melodije iz filmov in glasbenih revij — 18.00 Kulturni pregled — 18.15 Skladbe za harfo izvaja harfist Jože Fikej — 18.30 Peseem slovenske zemlje — II. Fantovske pesmi — 18.50 Razgovor o mednarodnih vprašanjih 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Odlomki iz Puccinijevih oper (Drugi deljani oper »Turandote in »Manon Lescaut«) — 21.30 Pojoče strune (igrajo zabavni godalni orkester) — 22.15 Ritmi in melodije za lahke obč — 23.00—23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda)

II. program

(na valu 202,1 m in 98,9 MHz)
14.00 Edward Elgar in Heitor Villa-Lobos — 15.00 Napoved časa, poročila in vremenska napoved — 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila — 15.25—16.00 Operetni zvoki

Novi slovenski grobovi na tujem

V Clevelandu so umrli: Amalija Kobal, roj. Bačar, stara 83 let, doma iz Tevé pri Ajdovščini, Julija Ivančič, roj. Krajšek, stara 70 let, doma iz Bistrice na Dolenjskem, od koder je prišla v Ameriko pred 81 leti, Antonija Počkaj, rojena Mezgec, stara 84 let, doma iz Kovčič na Notranjskem in Anton Grdina, star 84 let, doma iz Presejarij.

Razen naštetih so umrli v East Worcestru Martin Pavlič, star 71 let, doma iz okolice Litiče, v Rentonu Peter Bizjak, star 77 let, doma iz Kranjske pri Moravčah, v West Allisu Ivanka Meršnik, stara 67 let, doma iz Visokega, v New Philadelphia Frančiška Pišer, rojena Južna, stara 72 let, doma iz Moravč, v Chisholmu Peter Bravac, star 73 let, doma iz Trilbuč pri Cramolju, v W. Chicagu Jože Trotar, star 81 let, doma iz Stične, v Milwaukee Lojze Ambrožič, star 62 let, doma iz Hrušice pri Novem mestu, Lovrenc Zagar, star 66 let, doma iz vasi Urška gora, v Moon Runu Anton Pintar ml., star 59 let, rojen v Ameriki, v Cliff Mine Luka Miklavčič, star 67 let, doma iz Jelovčice nad Skofjo Loko in Ivana Vidmar, rojena Kopač, stara 73 let, doma iz Valburga pri Smedniku, v Johnstonu City Fr. Skofic, star 51 let, v La Salle Jože Maver, star 77 let, doma iz Rušenje vasi na Dolenjskem, v West Olive Janez Lampe, star 73 let, doma iz Trzinca, v Somersetu Janez Fatur, star 68 let, doma iz Bača pri Knežaku, v White Walley Anton Rozina, star 80 let, doma iz okolice Litiče, v La Salle Matevž Starovanski, št. star 63 let in Jože Maver, star 77 let, doma iz Trzinca, v Chicagu Filip Brojan, star 59 let, doma od nekod z Gorenskega, v Slovianu Franc Križnik, star 76 let, doma z Vranskega, v Springfieldu Franc Gorše, star 88 let, doma iz Litiškega okraja in Franc Sattler, star 73 let, doma iz Starega Hvarca, v Conneautu Andrej Posega, star 80 let, doma iz Hrašč pri Postojni, v Bridgeportu Anton Strava, star 76 let, doma iz Žužemberka, v Wadsworthu Anton Pečnik, star 76 let, doma iz Ljubnega na Gorenskem, v Riverdalu pa Slavko Trošt, star 67 let, doma iz Podgraja v Istri.

DROBNI OGLASI

TOVARNE POZORI! Trgovski zastopnik prevzame zastopstvo blaga za Maribor, Slovenijo ali celo državo. Ima skladišče. Ponudbe upravi: «Soliden, aglena».

GIMNAZIJA V LJUBLJANI POTREBUJE SNAŽILKO Javite se od 9—10. Naslov v ogl. odd. 1025

NALIVNO PERO Pelikan v zelenem etulu je v soboto, 15. marca izgubil na Poljanskem nasipu med Labodom in rdečo hišo dijak, Poštenega najditelja naprosamo, da ga proti nagradi vrne na oglasni odd. LP.

Sprejemmo

trgovske pomočnike-ce

Nastop službe lahko takoj. — Plača po tarifnem pravilniku oziroma po dogovoru. — Naslov v oglasnem oddelku. 997

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO «KOMUNA»

PRINC IGRALCEV

Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Prodaja vstopnic od 9—11 in od 14 dalje.

KINO «UNION»: angl. barvni vstavi-sion film «Richard III». Brez tednika. Predstave ob 16, 18.30 in 21. V gl. vlogah Laurence Olivier, Clair Bloom. Ob 10 matineja istega filma.

KINO «SLOGA»: franc. film «Zla srečanja». Tednik F. N. 11. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi Jean Claude Pascal.

KINO «VIC»: amer. barvni cinem. film «Vrt zlas». Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

KINO «SIŠKA»: ital. film «Slepo dekle iz Sorenta». Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

Prodaja vstopnic v vseh kinematografih od 9—11 in 14 dalje.

MLADINSKI KINO LM Kotnikova 8: ameriški film «Protiletalska zaščita». Predstavi ob 10 in 15.

KINO «LITOSTROJ»: ameriški barv. film «Rob Roy». Predstava ob 20.

KINO «TRIGLAV»

»Sto let ljubeznik«

Tednik v glavni vlogi Aldo Fabrizi in Vittorio De Sica. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. Danes zadnjikrat.

MILANSKEM SEJMU

OD 12. DO 27. APRILA 1958

Največja razstava svetovne proizvodnje

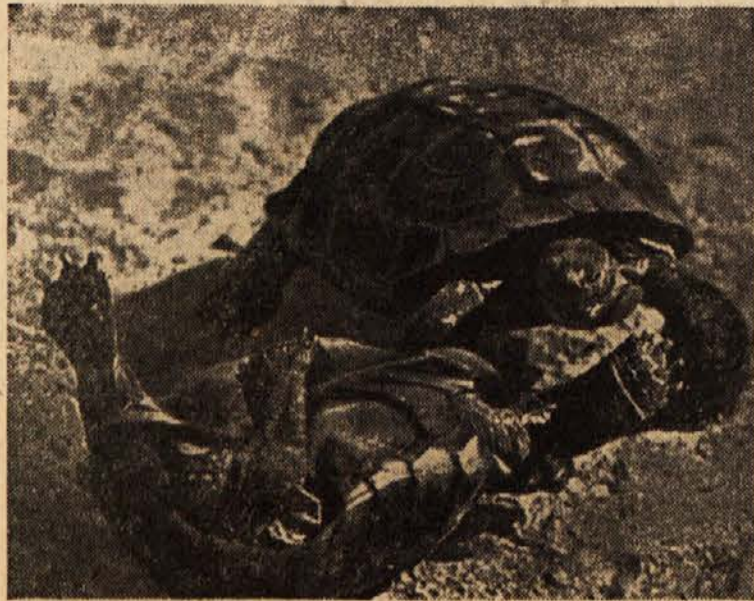
Leta 1957 je bilo razstavljenih več kakor milijon vzorcev na 66 kvadratnih kilometrih razstavnega prostora. Sodelovalo je 47 narodov in 13.082 izvoznih podjetij, 4.180.000 obiskovalcev in kupcev iz 119 držav.

Informacije: dr. Luigi Šaporito, Beograd, Uzun Mirkova 9/III, telefon 25-818

USNJARSKA ŠOLA V DOMŽALAH

razpisuje mesto

VODJE

V živalskem svetu je vsaj v južneevropskih pokrajinah že nastopila pomlad. Na sliki: boj želvjih samcev za samico

NAČRTI ZA NOV PREKOP

- Nemški raziskovalec Humboldt je prvi predlagal graditev Panamskega prekopa. Po njegovi zamisli so izdelali načrte in tudi izkopal prekop čez ozki pas med obema deloma ameriške celine.

Septembra 1913 je zaplula skozi 81 kn. dolgi, 90 m široki in dobrih 25 m globoki prekop prva ladja. Kot je znano, povezuje ta prekop Panamo ob Atlantskem in Colon ob Tihem oceanu. Grajen je po sistemu jezov, ki so potreb-

ni zaradi višinske razlike med gladinama obeh oceanov.

Potovanje po prekopu traja 15 ur, zato čaka na obeh straneh vrsta ladij, ker je promet iz leta v leto večji. Medtem ko je leta 1938 plulo po prekopu 5524 ladij, jih je bilo lani 8530 s skupno tonažo 46 milijonov BRT. Cedralje

- Panamski prekop postaja pretesen
- ladje izgubljajo dragoceni čas

bolj se kaže potreba po razširitvi prekopa, ki je velikega trgovskega in tudi strateškega pomena. Ve-

like ladje, na primer letalonosilka "Forrestal", ne morejo pluti po tem prekopu, pa tudi nove čez-oceanske velikanke, ki jih bodo izročili namenu do leta 1960, bodo morale pluti okoli rta Horn, to pa je 9000 navtičnih milj daljša pot.

Spričo tega že dlje časa razpravljajo o razširitvi Panamskega prekopa in tudi o tem, da bi zgradili v bližini vzporednega. Po dveletnem proučevanju je posebna komisija predložila vrsto pordavkov po katerih bi stala razširitev sedanjega kanala milijardo dolarjev, in tudi graditev novega, ki bi čez mehiško ozemlje povezoval oba oceana. Z vmesnimi rekami in jezovi bi bil prekop dolg 265 km, gradbeni stroški pa bi nanegli 14 milijard dolarjev.

Kot tretji predlog omenjajo graditev prekopa na ozemlju Nicarague. Delno bi ga speljali po poglobljeni rečni strugi, potem po jezeru Nicaragua in dalje po sistemu jezov do pristanišja Brito ob Tihem oceanu. Ta bi bil dolg 276 km in bi stal 7 milijard.

Se četrta predlog. Z atlantske strani bi poglobili reko Atrato in skopali prekop do Tihiga oceana. Izvedba tega načrta bi bila zaradi gorske verige zelo težavna in draga, zato pa bi bil novi prekop čudovit dosežek sodobne tehnike. Ni še znano, za katerega izmed štirih predlogov se bodo odločili, dejstvo pa je, da bo treba zaradi naraščajočega pomorskega prometa in čedalje večjih ladij graditi v prihodnje širše in globlje prekope kot doslej.

Fordovi avtomobili

Lani so baje postavile Fordove tovarne prodajni rekord. Vrednost prodanih proizvodov je znašala 5,7 milijarde, čisti dobiček pa po odbitku davkov 282 milijonov dolarjev.

Ob izlivu Wesere v Severno morje stoji že 70 let najstarejši nemški svetilnik, ki so ga nedavno pregledali in ugotovili, da ga bo treba podreti, ker so železni sestavni deli stolpa že močno zarjaveli, in na istem mestu zgraditi novega. Posnetek kaže, kako v košu izmenjujejo posadko.

Malega kandidata za vesolje

so njegovi sošolci prehudo potegnili za nos

- Živahno je 13-letni gimnazijec Lloyd Lee iz Derbyja vzel pismo iz nabiralnika, ga naglo odprl, še hitreje prebral in se onesvestil. Mati ga je položila v posteljo in potem s pismom v roki stekla na policijsko postajo, dečkov oče pa tisti dan ni šel v službo.

Pismo je prispelo nekaj dni potem, ko je mali Lloyd slišal zgodbo, da "ponujajo Rusi 50.000 funtov vsakomur, kdor bi se protovoljno javil za potovanje v vesolje". Lloyd se ni nič kaj pomišljal; takoj je pisal sovjetskemu veleposlanstvu v Londonu in se ponudil za člana posadke v raketi, ki bi letela na Mesec ali "kamorkoli v vesolje".

Ta svoj sklep in veliko skrivnost je Lloyd zaupal le trem sošolcem, doma pa ni povedal, da namerava "odrinuti v vesolje".

Potem je napeto čakal. Čez nekaj dni je prišlo pismo. Z velikimi rdečimi črkami je bilo na ovitku zapisano "Rusko veleposlanstvo". Ze prve vrstice so pripravile malemu "vsemirskemu kandidatu" veliko presenečenje. "Rusko veleposlanstvo" je sprejelo njegovo ponudbo in mu sporočilo, da so njegovo ime vpisali med kandidate za posadko, ki bo v tretjem sputniku. In še dalje: "Poprej se boste morali temeljito pripraviti. Poseben trening za kandidate je v nekem sibir-

skem kraju, kjer je že vse pripravljeno. Naši zastopniki se bodo oglasili pri vas čez nekaj dni."

Zato se je Lloyd onesvestil. Policija je kmalu ugotovila, da gre za neslano šalo. V imenu "ruskega veleposlanstva" so poslali Lloydju pismo sošolci iz višjih razredov, ki so nekako le izvohalili njegovo skrivnost.

Gimnazijski ravnatelj se je pri materi pismeno opravičil, na policiji pa so rekli, da krivcev ne bodo iskali. Tudi Leejeva družina je po prvi živčni napetosti vzela vso reč z veselo plat, kakor je bila tudi mišljena. Z nasmehom je Lloydova mati povedala novinarjem: "Moj fant bi rad k mornarici. Nič mu ne branim potovati po morjih, ko bo prišel čas za to, umrla pa bi, če bi se zdaj odpravil na Mesec..."

Angleži na razstavi v Bruxellesu

V britanskem paviljonu na svetovni razstavi v Bruxellesu bodo obiskovalci lahko spremljali nazorno prikazano zgodovino angleških iznajdb v minulih 450 letih. Najstarejša iznajdba je risba prve kopenske ladjedelnice na svetu, ki so jo zgradili v Portsmouthu leta 1496.

Najnovejši dosežki bodo ponazorili znanstveni in industrijski napredek v jedrski energiji. Posebno zanimanje bodo vzbujali posnetki in model prve atomske centrale na svetu v Calder Hallu.

Kot je znano so v Angliji izdelali prvi parni motor, prvi železni most, prvo varjeno ladjo itd., marsikdo pa bo presenečen spričo trditve, da je John Harwood izdelal prvo ročno uro. Britanci pravijo, da so Švicarji kmalu spoznali vrednost te iznajdbe in so jo tudi praktično izkoristili.

Italijanski prispevek

k razvoju znanosti v 800 letih

Milansko društvo "Ente Manifestazioni Milanesi" je organiziralo razstavo, ki ponazarja italijanski prispevek svetovni znanosti v minulih osmih stoletjih. Na razstavi so pokazali razvoj italijanske znanosti od časov, ko je Leonardo Pisano v srednjem veku uveljavil v Italiji arabske znanstvene pridobitve, pa vse do odkritij velikih raziskovalcev Marka Pola, Kolumba in Ameriga Vespuccija, ter znanstvenih del Leonarda da Vinci, matematičnih odkritij Scipiona Dal Ferro, znanstvenika bolonjske šole, s katerim je sodeloval Kopernik v začetku 16. stoletja.

Na enajstih razstavnih ploščah je prikazano Galilejevo življenje in delo. Med drugimi predmeti so razstavljene kopije teleskopov, s katerimi je Galileo odkril januarja 1610 Jupitrove satelite in nekaj kasneje tudi sončne pege.

Druge razstavne plošče so posvečene dosežkom Galvanija, ki je delal prve poskuse z električnim tokom, in Alessandra Volte, čigar električna baterija je utrla pot elektrokemiji. Pokazali so tudi delo Lonbrosa, ustanovitelja

kriminalne antropologije, Pacinottija, čigar ime je povezano z izumom dinamoa, in Marconija, znanega iznajditelja in Nobelovega nagrajenca.

V zaključnem delu je prikazano delo Enrica Fermija, čigar raziskovalno delo na področju jedrske fizike je vse do smrti leta 1954 polagalo temelje mnogim znanstvenim ugotovitvam, ki se zdaj uresničujejo. V prihodnjih mesecih bodo to razstavo pokazali še v drugih italijanskih mestih.

Borza za žuželke

Parižan Eugène Moulet, ki je pred kratkim praznoval 75-letnico, je žrtvoval lovu na hrošče in metulje dve tretjini življenja. Lovil jih je po vseh celinah. V mladih letih se je družil s prvimi letalskimi konstruktorji, ki so svoje račune o stabilnosti pripravljali tako, da so tehtali, merili in risali hrošče in metulje.

Moulet še vedno zbira. Z mrežo sicer ne hodi več na lov, zato pa lovi hrošče in druge žuželke doma. V cev iz lepenke ali v prazno, sveže pobeljeno sobo obesi veliko kletko, v kateri je živosrebrna luč. Celo pozimi zaidejo v past številni hroščki, ki se oprimejo sten. Z zidov jih pobira z vrčem, na katerega dnu je z etrom prepojen bombažni kosom.

Po svetu je cela vrsta borz za insekte, predvsem v Švici in Nem-

čiji. Na teh borzah velja Moulet za pravega magnata. Tudi tam se spreminja tečaj, pač v skladu z zakonom ponudbe in povpraševanja. Pod vsakim Mouletovim metuljem ali hroščem v skatli je označena tudi cena. Nekateri redki metulji stanejo 500 funtov.

Sintetični puder

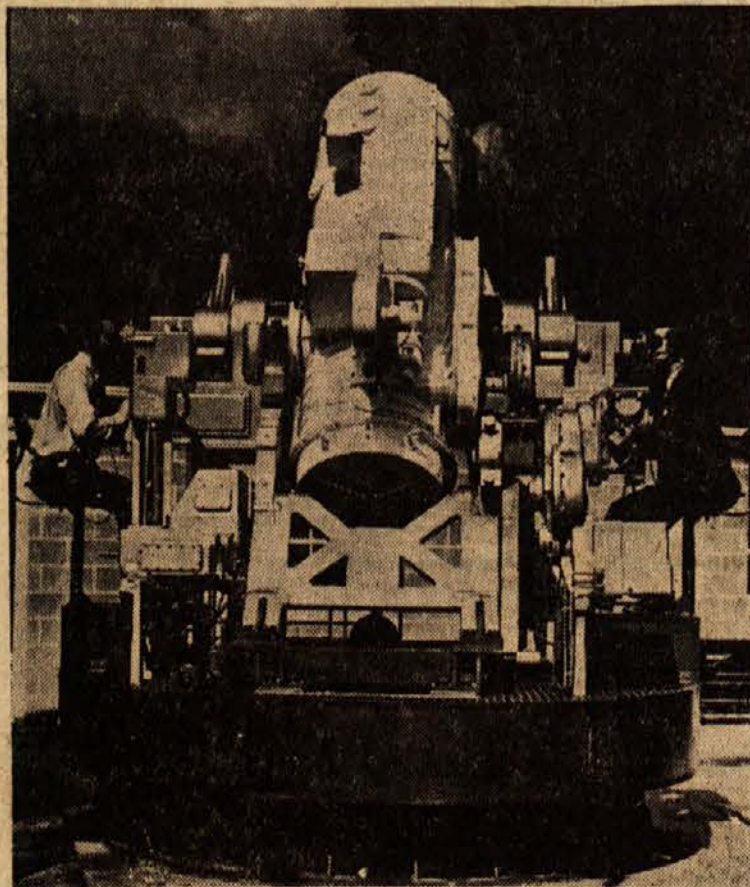
Neko švedsko podjetje je začelo izdelovati sintetični puder, ki odlično vpija vlago, prav tako pa tudi olja in druge farmacevtske preparate. Bajne ne draži kože, polti pa daje sijaj, ki ga je vesela sleherni ženska.

Komiki in šale

Po statističnih podatkih ameriških zavarovalnic živijo komiki znatno dlje kot njihovi resni gledališki kolegi. Vendar pa komiki ne doživijo tolikšne starosti kot dovtipi, ki jih pripovedujejo...

Letala v letalu

Po podatkih neke ameriške revije gradijo v ZDA veliko letalo, ki bo dolgo 95 m, razpon med krili pa bo znašal 110 m. V tem v "kem letalu bo prostora za 15 do 20 miniaturnih reaktivnih letal. Nekatera izmed njih bodo lahko med poletom, startala iz matičnega letala.

Teleskop za opazovanje dirigiranih izstrelkov

Ameriško letalstvo je nedavno objavilo podatke o novem teleskopu, ki ga je mogoče upravljati neposredno ali na daljavo. Radar in optični instrumenti pošiljajo podatke o letu izstrelka v elektronske možgane, ki avtomatično usmerjajo teleskopsko kamero. Žariščna razdalja znaša 1250 cm, s kamero bo mogoče spremljati polet izstrelka do 160 km daleč. Ožji posnetek kaže lunino površino, kot so jo fotografirali z novim teleskopom

